

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Bankovní úvěry pro spotřebitele v České republice

Tereza Šupíková

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Šupíková

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Bankovní úvěry pro spotřebitele v České republice

Název anglicky

Bank loans for consumers in the Czech Republic

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je charakterizovat trh bankovních úvěrů pro spotřebitele v České republice. Prvním dílčím cílem je identifikovat a rozdělit bankovní úvěry a jejich poskytovatele jako takové a druhým dílčím cílem je vyhodnotit jednotlivé poskytovatele a jejich podmínky bankovních půjček pro spotřebitele.

Práce si klade za cíl ověřit výzkumné otázky:

1. „Jaké jsou druhy bankovních úvěrů pro spotřebitele a jaký je mezi nimi rozdíl?“
2. „Jaké nároky jsou kladeny na budoucí spotřebitele bankovních úvěrů při žádání o úvěr?“
3. „Je výhodnější půjčka poskytnutá bankovním nebo nebankovním poskytovatelem?“

Metodika

Práce se bude skládat ze dvou základních částí, teoretické a praktické.

V teoretické části práce bude popsána řešená problematika na základě prostudování odborných literárních zdrojů. V úvodu bude popsán problém úvěrů obecně, dále problém úvěrů pro spotřebitele a zároveň jejich poskytovatelů.

Sběr primárních dat bude zajištěn uskutečněním osobní návštěvy několika bankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů a budou zjišťovány podmínky pro získání úvěru, cenové a úrokové podmínky včetně požadavků na zajištění, možnosti předčasného splacení úvěru, přistoupení k závazku další osobou atd.

V praktické části práce budou shrnuty výsledky pozorování, bude proveden popis a porovnání podmínek bankovních úvěrů pro spotřebitele na trhu v České republice pomocí webových stránek jednotlivých bankovních poskytovatelů. Dále bude provedeno dotazování formou osobní návštěvy několika poskytovatelů bankovních půjček. Bude provedena komparace bankovních a nebankovních půjček na základě požadavků a podmínek pro spotřebitele. Dosažená data a výsledky budou komentovány a prezentovány s využitím tabulek a grafů.

V práci budou sledována a vyhodnocována data za časové období let 2008 – 2020.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Finance, bankovní úvěr, banka, nebankovní úvěr, druhy úvěrů, úroková sazba, poskytovatel, spotřebitel, poplatky, zajištění, předčasné splacení.

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J. – SEKERKA, B. – STARÁ, D. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.

ČERNOHORSKÝ, J. – TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 1999. ISBN 80-7201-164-2.

KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0882-1.

KALABIS, Z. *Základy bankovníctví : bankovníctví obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.

REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

TEPLÝ, P. a kol. *Navigátor bezpečného úvěru*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2287-3.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lenka Kopecká, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 10. 12. 2020

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 22. 1. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 02. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Bankovní úvěry pro spotřebitele v České republice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Lence Kopecké, Ph.D., která vedla tuto bakalářskou práci, za její vstřícný přístup a podnětné připomínky. Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přítelovi za psychickou podporu, a hlavně tatínkovi za cenné rady a podklady k vypracování této bakalářské práce.

Bankovní úvěry pro spotřebitele v České republice

Abstrakt

Bakalářská práce „Bankovní úvěry pro spotřebitele v České republice“ se zabývá charakteristikou bankovních úvěrů pro spotřebitele a jejich poskytovatelů, analýzou, komparací a vyhodnocením parametrů a podmínek vybraných typů úvěrů u vzorku bankovních a nebankovních poskytovatelů včetně shrnutí dopadů aktuální koronavirové situace.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je pomocí sedmi kapitol detailně popsána problematika úvěrů pro spotřebitele od základní charakteristiky spotřebitelských úvěrů až po informace o významu úvěrových registrů pro poskytování úvěrů.

V praktické části je proveden popis jednotlivých typů spotřebitelských úvěrů, analýza jejich parametrů a podmínek a porovnání výhodnosti zvoleného produktu poskytovaného čtyřmi vybranými bankovními poskytovateli. Tito poskytovatelé byli vybráni záměrně jako zástupci velkých, středních i malých bank. Dále praktická část obsahuje porovnání podmínek hypotečních úvěrů u devíti poskytovatelů na základě získaných interních informací včetně vyhodnocení nejvýhodnější nabídky. Součástí této práce je i kapitola zabývající se aktuální koronavirovou krizí a jejími dopady na poskytování úvěrů. Na závěr je v práci provedeno porovnání bankovního a nebankovního spotřebitelského úvěru včetně upozornění na nejdůležitější rozdíly.

Klíčová slova: Finance, bankovní úvěr, banka, nebankovní úvěr, druhy úvěrů, úroková sazba, poskytovatel, spotřebitel, poplatky, zajištění, předčasné splacení.

Bank loans for consumers in the Czech Republic

Abstract

The bachelor's thesis "Bank loans for consumers in the Czech Republic" deals with the characteristics of bank loans for consumers and their providers, analysis, comparison and evaluation of parameters and conditions of selected types of loans in a sample of banking and non-bank providers, including a summary of the impact of the current coronavirus situation.

The work is divided into theoretical and practical part. The theoretical part uses seven chapters to describe in detail the issue of consumer credit from the basic characteristics of consumer credit to information on the importance of credit registers for lending.

The practical part describes the various types of consumer loans, analysis their parameters and conditions and compares the benefits of the selected product provided by four selected bank providers. These providers were deliberately chosen as representatives of large, medium and small banks. Furthermore, the practical part contains a comparison of the conditions of mortgage loans of nine providers based on the obtained internal information, including the evaluation of the most advantageous offer. Part of this work is also a chapter dealing with the current coronavirus crisis and its effects on lending. Finally, a comparison of bank and non-bank consumer credit is made in the work, including warnings of the most important differences.

Keywords: Finance, bank loan, bank, non – bank loan, types of loans, interest rate, provider, consumer, fees, collateral, early repayment.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Charakteristika úvěrů	16
3.1.1 Charakteristika spotřebitelských úvěrů dle zákona	16
3.2 Bankovní a nebankovní poskytovatelé úvěrů	16
3.2.1 Bankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru	16
3.2.2 Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru	17
3.2.3 Zprostředkovatelé úvěrů	20
3.3 Druhy spotřebitelských úvěrů	20
3.4 Parametry spotřebitelských úvěrů	22
3.4.1 Účel úvěru	22
3.4.2 Výše úvěru	23
3.4.3 Měna úvěru	23
3.4.4 Čerpání úvěru.....	23
3.4.5 Zajištění úvěru	24
3.4.6 Splatnost úvěru	27
3.4.7 Splácení úvěru.....	28
3.4.8 Pojištění úvěru	30
3.5 Náležitosti žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru.....	31
3.5.1 Doklad o trvalém příjmu.....	31
3.5.2 Doklad ověřující místo trvalého pobytu	31
3.5.3 Dokumenty k zajištění úvěru	31
3.5.4 Doklady o existenci pojištění.....	32
3.6 Smlouva o úvěru	32
3.7 Úvěrové riziko.....	33
3.7.1 Charakteristika	33
3.7.2 Úvěrové registry v ČR	34
4 Vlastní práce	36
4.1 Popis a porovnání spotřebitelských úvěrů vybraných bankovních poskytovatelů	36
4.1.1 Československá obchodní banka, a.s.	36
4.1.1.1 Autopůjčka	37
4.1.1.2 Půjčka na cokoliv	39

4.1.1.3	Půjčka na bydlení.....	41
4.1.2	MONETA Money Bank.....	45
4.1.2.1	Půjčka na nové auto	45
4.1.2.2	Půjčka na cokoliv.....	48
4.1.3	UniCredit Bank	51
4.1.3.1	Presto půjčka na cokoli	52
4.1.3.2	Presto půjčka na bydlení.....	54
4.1.4	Hello bank!.....	58
4.1.4.1	Půjčka na auto.....	58
4.1.4.2	Hello půjčka (na cokoliv)	61
4.2	Závěrečné srovnání nabídek bank dle vybraných parametrů	64
4.3	Srovnání vybraných bankovních poskytovatelů hypotečních úvěrů dle zadaných podmínek.....	65
4.4	Dopady koronavirové situace na poskytování úvěrů	67
4.4.1	Odklady splátek.....	69
4.4.2	Omezené obory financování	69
4.4.3	Zhoršení schopnosti lidí splácet je zatím jen nepatrné	70
4.4.4	Ziskovost bank poklesla.....	71
4.5	Komparace bankovních a nebankovních úvěrů.....	72
4.5.1	Cofidis, s.r.o.	72
4.5.2	ACEMA Credit Czech, a. s.	73
4.5.3	Vyhodnocení podmínek srovnávaných bankovních a nebankovních poskytovatelů.....	74
5	Závěr.....	76
6	Seznam použitých zdrojů.....	77

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Produkce hypoték v měsíci květnu za období 2008 až 2020	68
Obrázek 2 - Produkce hypoték v měsíci květnu za období 2008 až 2020	68
Obrázek 3 - Souhrnný čistý zisk bank a spořitelén v milionech Kč	72

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Přehled základních druhů a forem zajištění úvěrů	26
Tabulka 2 - ČSOB parametry úvěru	43
Tabulka 3 - MONETA parametry úvěru	50

Tabulka 4 - UniCredit parametry úvěru	57
Tabulka 5 - Hello Bank parametry úvěru	63
Tabulka 6 - Srovnání nabídek bank dle vybraných parametrů	64
Tabulka 7 - Srovnání hypotečních úvěrů dle zadaných podmínek	66
Tabulka 8 - Limitované ekonomické sektory podle typu příjmů	70
Tabulka 9 – Parametry Půjčky na cokoli od Cofidis	73
Tabulka 10 - Parametry Půjčky na cokoli od ACEMA	74

1 Úvod

Spotřebitelské úvěry se staly nedílnou součástí životů všech jejich spotřebitelů. Umožňují splnit klientům jejich sny, aniž by museli čekat, až si na ně ušetří. Pomáhají jim financovat různé druhy spotřebního zboží, pod kterými je možné si představit například vybavení domácnosti, pořízení zahraniční dovolené nebo například koupi automobilu. Slouží k financování rekonstrukcí či výstavbám bytů či rodinných domů a dají se jimi refinancovat již dříve poskytnuté úvěry.

Nezodpovědné a přílišné přijímání úvěrů však může spotřebitelům přerůst přes hlavu a uvrhnout je do dluhové pasti. Vždy by si měli půjčovat jen takovou částku, kterou jsou schopni splácet a měli by počítat i s určitou rezervou pro mimořádné situace, jakými mohou být například dlouhodobá nemoc nebo ztráta zaměstnání. Spotřebitelský úvěr je možné s nadsázkou přirovnat k ohni, který je dobrý sluha, ale zlý pán.

České bankovníctví si ještě v devadesátých letech drželo od úvěrů pro spotřebitele značný odstup. Teprve až v novém tisíciletí se většina bank začala orientovat na retailového zákazníka, tím rozhýbala český bankovní trh novým typem produktu, který bankám a dalším nebankovním poskytovatelům přináší velmi zajímavé výnosy. S rozvojem digitalizace se poskytování spotřebitelských úvěrů stalo jednoduchou a rychlou záležitostí, kterou je možné u řady poskytovatelů realizovat online bez návštěvy obchodního místa. Snadné získání úvěru a pokles úrokových sazeb v posledních letech přispěly k výraznému k růstu zadluženosti českých domácností. Někteří spotřebitelé se začali spoléhat na cizí zdroje do takové míry, že svoji neschopnost splácet úvěrové závazky řešili dalšími úvěry a začali se motat v kruhu zadluženosti. Toto chování může mít za následek dlouhodobou neschopnost splácet své dluhy a v nejhorsích případech i ztrátu majetku.

Za tento stav nenesou vinu pouze domácnosti, ale v mnohých případech i samotní poskytovatelé úvěrů. Ti začali masivně poskytovat úvěry bez odpovídající kontroly bonity klienta. Některé banky a zejména nebankovní společnosti půjčovaly finanční prostředky víceméně každému, kdo si o úvěr požádal.

S cílem umožnit poskytovatelům půjček a dalším věřitelům kontrolu úvěrové angažovanosti žadatelů o úvěr včetně jejich splátkové morálky vznikly na konci devadesátých let a začátkem nového tisíciletí celkem 4 úvěrové registry, z nichž každý má odlišnou funkci. Někteří nebankovní poskytovatelé však náhledy do úvěrových registrů

nevyžívají, a dokonce se tím chlubí. Logicky tak přitahují pozornost klientů, kteří z důvodu problémů se splácením svých úvěrových závazků nedosáhnou na bankovní úvěr.

V případě, že se dlužník dostane do složité situace se splácením, existuje pro něho důstojné řešení. Má-li alespoň dva věřitele a není dlouhodobě schopen splácet svoje finanční závazky, může požádat příslušný insolvenční soud o povolení oddlužení. Pokud dlužník splní povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, soud ho osvobodí od placení zbylých pohledávek věřitelů a dlužník tak může začít nový život s čistým štítem.

Spotřebitelské úvěry jsou v dnešní době velmi žádaným produktem díky snadné dostupnosti a relativně nízkým úrokovým sazbám. Proto není divu, že je mají v portfoliu téměř všechny finanční instituce na českém trhu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je charakterizovat trh bankovních úvěrů pro spotřebitele v České republice. Prvním dílčím cílem je identifikovat, popsat a rozdělit bankovní úvěry a jejich poskytovatele. Druhým dílčím cílem je vyhodnotit jednotlivé poskytovatele a jejich podmínky bankovních půjček pro spotřebitele.

Práce si klade za cíl ověřit výzkumné otázky:

- 1) „Jaké jsou druhy bankovních úvěrů pro spotřebitele a jaký je mezi nimi rozdíl?“
- 2) „Jaké parametry jsou klíčové pro rozhodování o výhodnosti a vhodnosti úvěru?“
- 3) „Je výhodnější půjčka poskytnutá bankovním nebo nebankovním poskytovatelem?“

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části.

Teoretická část práce je složená ze 7 kapitol, pojednávajících o úvěrech pro spotřebitele, definovaných podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru a s využitím dostupné odborné literatury.

V první kapitole je uvedena stručná charakteristika úvěrů včetně úvěrů pro spotřebitele.

Druhá kapitola pojednává o problematice bankovních a nebankovních poskytovatelů úvěrů, rozebírá rozdíly mezi nimi a popisuje potřebné náležitosti k získání oprávnění k činnosti, poskytnuté ČNB, která nad nimi vykonává dohled. Dále se tato kapitola zaměřuje na zprostředkovatele úvěrů.

Třetí kapitola popisuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich členění.

Ve čtvrté kapitole jsou ve větším detailu rozebrány autorem zvolené parametry spotřebitelských úvěrů, které jsou dle informací získaných přímo od poskytovatelů potažmo zprostředkovatelů úvěrů klíčové pro vyhodnocení výhodnosti úvěru. Jedná se o účel úvěru, jeho výši, měnu, čerpání, zajištění, splatnost, splácení, a nakonec pojištění úvěru.

Pátá kapitola pojednává o náležitostech žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru.

Šestá kapitola se zaměřuje na smlouvu o úvěru a její náležitosti včetně způsobu zániku.

V poslední, sedmé kapitole je zmíněna problematika úvěrového rizika a úvěrových registrů v České republice.

V praktické části jsou s využitím aktuálních informací získaných z webových stránek jednotlivých bankovních poskytovatelů úvěrů popsány jednotlivé typy spotřebitelských úvěrů vybraných peněžních ústavů včetně srovnání podmínek v rámci dané banky. Následně byl zvolen jeden typ spotřebitelského úvěru, který je v nabídce všech porovnávaných bank a bylo provedeno porovnání klíčových parametrů a podmínek včetně vyhodnocení nejlepší nabídky.

S využitím aktuálních interních informací, které byly poskytnuty společností SMS Finance, byly porovnány podmínky hypotečního úvěru u bank, které má společnost SMS Finance ve svém portfoliu dle zadaných parametrů. Na základě zjištěných informací byla vyhodnocena aktuálně nejlepší a nejhorší nabídka včetně zdůvodnění.

Vzhledem ke koronavirové situaci nebylo možné provést dotazování formou osobní návštěvy poskytovatelů bankovních půjček, jak bylo původně v plánu, ale bylo využito konzultací se zprostředkovateli úvěrů a také s pracovníkem jedné z porovnávaných bank. Díky tomu mohla být práce obohacena o nejaktuálnější informace včetně tzv. Covidových opatření.

Na závěr byla provedena komparace bankovních a nebankovních půjček vybraných poskytovatelů s cílem upozornit na hlavní rozdíly jejich nabídek, a to na základě informací z webových stránek zvolených společností a vyžádaných indikativních nabídek od nebankovních poskytovatelů. Získaná data byla prezentována pomocí tabulek a okomentována.

3 Teoretická východiska

3.1 Charakteristika úvěrů

Existuje mnoho definic k charakterizování úvěru, jistě ho lze chápat jako vztah mezi věřitelem, v našem případě bankou nebo jiným poskytovatelem úvěru na jedné straně a dlužníkem, tedy příjemcem úvěru jak fyzickou, tak právnickou osobou na straně druhé. Tento vztah mezi věřitelem a dlužníkem obnáší půjčení finančních prostředků dlužníkovi za stanovených podmínek. Podmínky mohou být různé, ale mezi ty hlavní patří úroková sazba, poplatky za poskytnutí a správu úvěru, zajištění a splatnost úvěru (Dvořák, 2001).

3.1.1 Charakteristika spotřebitelských úvěrů dle zákona

Mezi spotřebitelské úvěry patří veškeré úvěry poskytované soukromým osobám a domácnostem, a to za účelem financování nákupu spotřebních předmětů jako například vybavení domácnosti, automobilu, pořízení nebo stavby rodinného domu či bytu, popřípadě ke krytí spotřebních výdajů. Spotřebitelské úvěry se dělí na účelové a neúčelové (Dvořák, 2001, str. 282). Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru definuje spotřebitelský úvěr takto: „*Spotřebitelským úvěrem je odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.*“

3.2 Bankovní a nebankovní poskytovatelé úvěrů

Spotřebitelské úvěry v České republice poskytují jak úvěrové instituce, tak nebankovní poskytovatelé.

3.2.1 Bankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru

Bankovními institucemi jsou banky, poskytující finanční služby, které jsou regulovány centrální bankou. Hlavní činností bank je shromažďování volných prostředků, které později poskytují svým klientům v podobě úvěru. Touto činností banky zajišťují neustálý pohyb peněz v ekonomice a násobení množství volných peněžních prostředků v oběhu. Banky k provozování činnosti potřebují licenci od České národní banky, zároveň podléhají bankovnímu dozoru, který také vykonává ČNB (Dvořák, 2001, s. 15).

Činnost bank je upravena zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách.

Banky působící v České republice musí mít právní formu akciové společnosti s licenci od České národní banky. Žadatel o bankovní licenci musí předložit žádost obsahující náležitosti uvedené ve vyhlášce ČNB. Následuje 6měsíční správní řízení, v rámci kterého se posuzují komplexní předpoklady pro fungování banky. Žadatel o licenci musí složit základní kapitál v minimální výši 500 mil. Kč. Po úspěšném posouzení žádosti vydá ČNB žadateli licenci s výčtem činností, které banka může provádět, eventuálně stanoví podmínky, jež je banka povinna splnit, chce-li provozovat určité další povolené činnosti. Bankovní licence se vydává na dobu neurčitou (ČNB).

V České republice mohou působit i pobočky zahraničních bank, které jsou organizační složkou těchto bank. Zahraniční banky ze zemí mimo Evropskou unii potřebují ke své činnosti rovněž licenci. V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie se rozšířily možnosti podnikání bank se sídlem v Evropské unii. Tyto subjekty mohou využívat tzv. princip jednotné licence, na jehož základě je držitel licence udělené domovským orgánem dohledu oprávněn vykonávat činnosti vyplývající z jeho licence i na území jiného členského státu Evropské unie bez nutnosti žádat o licenci tohoto státu (ČNB).

K 31.12.2019 vykonávala ČNB dohled nad 19 tuzemskými bankami, 5 stavebními spořitelny a 9 družstevními záložny. Omezený dohled vykonávala ČNB také nad 25 pobočkami zahraničních bank. Český bankovní sektor vykázal v roce 2019 vysokou stabilitu s pozitivním trendem kvality úvěrového portfolia (ČNB).

Za celý rok 2019 ČNB řešila celkem 872 podání veřejnosti, z nichž se 205 týkalo poskytování spotřebitelského úvěru. Nejvíce případů bylo z oblasti komunikace bankovních poskytovatelů úvěrů s klienty a na vyřizování jejich reklamací a stížností (ČNB).

3.2.2 Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru

„Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je právnická osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr na základě oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, které jí udělila Česká národní banka.“ (Zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru).

V důsledku nového zákona o spotřebitelském úvěru došlo k výraznému zredukovaní počtu poskytovatelů spotřebitelských úvěrů z odhadovaných 50 000 na 86 podle stavu ke konci roku 2019. Nebankovní poskytovatel musí podobně jako banka získat licenci od ČNB, a to od 1. června 2018. Žadatel o licenci musí podat elektronickou žádost u České národní banky a uhradit správní poplatek ve výši 50 000 Kč. Oprávnění k činnosti je nebankovním poskytovatelům poskytnuto na dobu 5 let. Po uhrazení správního poplatku jej lze prodloužit vždy o dalších pět let (ČNB)

Další podmínky, které musí žadatel o oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů splnit jsou:

- a) je akciovou společností, evropskou společností, nebo společností s ručením omezeným;
- b) má sídlo na území ČR;
- c) je důvěryhodný;
- d) je odborně způsobilý;
- e) má u s. r.o. zřízení dozorčí rady s pravomocemi jako u akciové společnosti;
- f) má počáteční kapitál 20 000 000 Kč;
- g) splňuje požadavky na výkon činnosti;
- h) návrh pravidel jednání se zájemci o uzavření smlouvy splňuje požadavky stanovené zákonem;
- i) plán obchodní činnosti v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů je podložen reálnými ekonomickými propočty;
- j) průhledný a nezávadný původ finančních zdrojů;
- k) údaje uvedené v žádosti umožňují identifikaci žadatele v příslušném obchodním registru (Zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru).

Nebankovní poskytovatelé mají povinnost předložit České národní bance finanční výkazy v rozsahu rozvaha a výkaz zisků a ztrát. Dále musí ČNB informovat o objemu poskytnutých spotřebitelských úvěrů za předchozí kalendářní rok a pohledávkách z poskytnutých úvěrů po splatnosti delších než 3 měsíce, a to vždy do konce března běžného roku (ČNB).

V souvislosti s výkonem dohledu nad činností nebankovních poskytovatelů vydala ČNB v březnu 2019 stanovisko ohledně účelně vynaložených nákladů, které poskytovatel může po spotřebiteli požadovat při předčasném splacení spotřebitelského úvěru na bydlení. V návaznosti na to provedla ČNB šetření u 56 poskytovatelů spotřebitelských úvěrů na bydlení s cílem ověření implementace změn do vnitřních předpisů, jak o provedených změnách informovali své zaměstnance a zástupce distribučních sítí, jak vyřídili reklamace obdržené po zveřejnění stanoviska ČNB a jak definují účelně vynaložené náklady, které poskytovateli vzniknou v souvislosti s předčasným splacením úvěru. Výsledky šetření ukázaly, že 40 poskytovatelů implementovalo požadavky dle stanoviska ČNB. Zbylým 16 společnostem, u kterých bylo zjištěno pochybení ČNB odeslala výzvy k nápravě a zajištění uvedení činnosti do souladu se zákonem. V průběhu roku 2019 ČNB zahájila 12 sankčních řízení a 10 rozhodnutí nabylo právní moci. Všechny případy skončily uložením pokuty v celkové výši 1 050 000 Kč (ČNB).

Z výše uvedeného vyplývá, že ČNB vykonává dohled nad bankovními i nebankovními poskytovateli spotřebitelských úvěrů. Rozdíl se smazávají i v rychlosti a jednoduchosti poskytování úvěrů, protože i banky už dnes nabízejí sjednání některých typů úvěrů prostřednictvím digitálních kanálů bez přítomnosti žadatele na pobočce. Banky jsou však daleko důslednější při posuzování bonity a ověřování žadatelů v úvěrových registrech. Díky tomu mohou svým klientům nabídnout lepší podmínky, které zohledňují nižší míru rizika z nesplácení úvěrů (ČNB).

Žadatel s negativním záznamem v úvěrových registrech až na výjimky nemá šanci získat bankovní úvěr, a proto se obrací na nebankovní poskytovatele, kteří si za zvýšené riziko nechávají „řádně“ zaplatit. Nebývá neobvyklé, že takový spotřebitel neskončí u jedné půjčky a bere si další, kterou se snaží splatit tu původní. Tyto případy často končí osobním bankrotem, ale ani ten neznamená konec šanci na návrat do normálního života. Současné podmínky oddlužení umožňují dlužníkům nový začátek, pokud uhradí insolvenčním zákonem definovanou část pohledávek svých věřitelů a odměnu insolvenčního správce (Podnikatel.cz).

3.2.3 Zprostředkovatelé úvěrů

„Samostatným zprostředkovatelem se pro účely tohoto zákona rozumí ten, kdo je oprávněn zprostředkovávat spotřebitelský úvěr na základě oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele uděleného Českou národní bankou.“ (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru).

Zprostředkovávání spotřebitelských úvěrů probíhá na základě:

- smlouvy uzavřené v písemné formě s jednou nebo více osobami oprávněnými poskytovat spotřebitelský úvěr, nebo
- smlouvy o zprostředkování spotřebitelského úvěru uzavřené se spotřebitelem (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru).

Zprostředkovávání úvěrů je na území České republiky oprávněn vykonávat

- samostatný zprostředkovatel
- vázaný zástupce
- zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru
- zahraniční zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než ČR (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru).

3.3 Druhy spotřebitelských úvěrů

Zákon 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru vymezuje tři druhy úvěrů a sice:

- a) „spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení,*
- b) spotřebitelské úvěry na bydlení,*
- c) spotřebitelské úvěry vázané.“*

Dvořák ve své publikaci z roku 2001 uvádí, že neexistuje zcela jednotná klasifikace spotřebitelských úvěrů, ale obecně je zle rozdělit na úvěry revolvingové, splátkové, hypoteční a jiné druhy spotřebitelských úvěrů (Dvořák, 2001, s. 282).

- Revolvingové spotřebitelské úvěry – Jedná se o obnovitelný a opakovatelný typ úvěru. Mezi revolvingové úvěry patří všechny spotřebitelské úvěry, které jsou poskytovány formou úvěrového rámce na klientově běžném účtu. Do této skupiny úvěrů patří například kreditní karty a dále kontokorentní úvěry, které jsou poskytovány formou otevřeného úvěrového rámce, který klient průběžně čerpá a stejně tak ho i splácí. Klient má možnost tento rámec čerpat opětovaně, protože s uskutečněnou splátkou se kreditní limit sám navýší a úrok se platí pouze ze skutečně vyčerpané části úvěru (Dvořák, 2001, s. 282).
- Splátkové úvěry – Lze je charakterizovat jako pravidelně splácené úvěry, kde je splácena jistina spolu s úroky, a to zpravidla v měsíčních intervalech. Splátkové úvěry bývají často účelového charakteru, slouží například k financování nákupu automobilu, vybavení domácnosti a dalšího spotřebního zboží dlouhodobějšího charakteru. Úvěr může být poskytnut jako přímý anebo jako nepřímý, přičemž přímý splátkový úvěr je sjednáván mezi bankou a u nepřímého splátkového úvěru existuje třetí osoba v podobě obchodníka, který vstupuje mezi banku a klienta. Obchodník prodává klientovi zboží a zároveň zprostředkovává poskytnutí úvěru (Dvořák, 2001, s. 283).
- Hypoteční úvěry – Jedná se o dlouhodobé účelové úvěry, které slouží k financování koupě či výstavby bytů a rodinných domů. Tento druh úvěru je zajištěn zástavním právem k nemovitosti. (Dvořák, 2001, s. 283).
- Jiné druhy spotřebitelských úvěrů – Do tohoto druhu spotřebitelských úvěrů patří v první řadě úvěry nesplátkové. Jejich podstata spočívá v tom, že nejsou spláceny pravidelnými splátkami, ale obvykle najednou v jedné sumě. Jsou využívány především při jednorázové a krátkodobé potřebě peněžních prostředků. Příkladem může být koupě nového a prodej stávajícího domu (Dvořák, 2001, s. 283).

3.4 Parametry spotřebitelských úvěrů

Pro žadatele o úvěr je důležité znát klíčové parametry úvěru, o který žádá, aby si mohl vyhodnotit nejvhodnějšího poskytovatele úvěru. Pro jednoho je nejdůležitější maximální výše úvěru, pro druhého rychlost poskytnutí a pro dalšího výše úrokové sazby a poplatky. I pro žadatele s ekonomickým vzděláním je časově náročné zorientovat se na trhu poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. Čím dál víc žadatelů o úvěr se proto v posledních letech obrací na finanční zprostředkovatele. Jejich služby jsou pro spotřebitele zpravidla zdarma, protože jsou placeni z provizí poskytovatelů úvěrů. Jejich hlavní výhodou je přehled o aktuálních podmínkách jednotlivých poskytovatelů.

Každý typ spotřebitelského úvěru má své specifické parametry, které ho charakterizují. V této práci budou podrobněji rozebrány tyto parametry:

- účel úvěru
- výše úvěru
- měna úvěru
- čerpání úvěru
- zajištění úvěru
- splatnost úvěru
- splácení úvěru
- pojištění úvěru

3.4.1 Účel úvěru

Spotřebitelské úvěry se rozdělují dle parametru, spočívající v možnosti použití finančních prostředků na libovolnou věc anebo nutností doložení vynaložených prostředků. Dělíme je na úvěry účelové a neúčelové. To znamená, že pokud si zájemce o úvěr bude chtít vzít účelový druh úvěru, bude poskytovatelem kontrolováno, na co konkrétně budou peněžní prostředky vynaloženy. Naopak, když klient žádá o neúčelový druh úvěru, poskytovatel nemá za potřebí kontrolovat konkrétní vynaložení finančních prostředků, tudíž není potřeba dokládat použití půjčených financí. Obecně je známo, že tento druh úvěru bývá z finančního hlediska méně výhodný, vyznačuje se vyššími úrokovými sazbami oproti účelovým úvěrům (Dvořák, 2001).

3.4.2 Výše úvěru

Na rozdíl od předchozího zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve kterém byla stanovena minimální výše úvěru na 5 000 Kč a maximální poskytnutelná částka byla omezena na 1 880 000 Kč, v aktuálně platném zákoně č. 257/2016 Sb. není minimální ani maximální limit uveden. Záleží tak výhradně na poskytovateli, jakou nejnižší částku je ochoten půjčit, aby pokryl svoje náklady související s poskytnutím úvěru. Maximální částka je zpravidla dána schopností dlužníka splatit úvěr za stanovené období. Jednotliví poskytovatelé úvěrů mají pro různé druhy spotřebitelských úvěrů nastaveny kromě minimální hranice i maximální limity, což je běžné například u kontokorentních úvěrů a kreditních karet (Kalabis, 2012).

3.4.3 Měna úvěru

Jde o měnu, ve které je úvěr poskytnut. Všude ve světě je obvyklé vyplácet finanční prostředky v domácí měně, ovšem není to pravidlo a úvěr může být poskytnut i v některé ze světových měn, jako je například EUR nebo USD. Také v České republice se většina úvěrů poskytuje v CZK, ale mohou být rovněž poskytnuty v cizí měně. Je-li úvěr poskytnut v cizí měně, přijímá dlužník i poskytovatel kurzové riziko. Pro poskytovatele z toho navíc plyne informační povinnost, konkrétně informovat spotřebitele bez zbytečného odkladu poté, co výše zbývající celkové částky, kterou má spotřebitel zaplatit, nebo výše jednotlivých splátek dosáhne hodnot navýšených o 20 % oproti hodnotám vypočteným v korunách českých za použití směnného kurzu platného k okamžiku uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, a poté pravidelně, nejméně však jednou ročně, o dalších skutečnostech (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, § 103).

3.4.4 Čerpání úvěru

Rozlišujeme tři způsoby čerpání úvěru, a to jednorázové, postupné a průběžné čerpání.

- Jednorázové čerpání – tento způsob čerpání úvěru se nejčastěji používá u neúčelových úvěrů a probíhá tak, že klient obdrží celou výši úvěru jednorázově převodem na běžný účet (Dvořák, 2001).

- Postupné čerpání – u tohoto způsobu čerpání úvěru klient čerpá částku postupně, například v návaznosti na průběh výstavby nemovitosti. Maximální doba čerpání, částky a termíny čerpání jsou podmínky, které jsou předem dohodnuty oběma stranami a jsou ukotveny ve smlouvě o úvěru. S tímto druhem čerpání úvěru se můžeme nejčastěji setkat u hypotečních úvěrů na výstavbu nebo rekonstrukci nemovitosti (Dvořák, 2001).
- Průběžné čerpání úvěru – tento způsob čerpání se používá u kontokorentních úvěrů a u kreditních karet, kdy klient opakovaně využívá sjednaný úvěrový limit (Dvořák, 2001).

3.4.5 Zajištění úvěru

Je možné, že věřitel podle určitých kritérií vyhodnotí, že bonita žadatele o úvěr není dostatečná a požaduje zajištění úvěru. Je to pojistka pro věřitele, aby nepřišel o poskytnuté finanční prostředky v případě, že dlužník nebude moci dostát svým závazkům. V případě bankovních poskytovatelů úvěrů zpravidla zajištění nemůže nahradit nedostatečnou bonitu žadatele o úvěr a nemá tedy vliv na samotné poskytnutí úvěru. Výjimkou jsou hypoteční úvěry, které musí být vždy zajištěny zástavním právem k nemovitosti (Dvořák, 2001, s. 339).

Zajištění úvěrů se dělí dle dvou hledisek:

1. podle formy zajištění
 - osobní zajištění – v současné době se téměř nepoužívá. Spotřebitelské úvěry s výjimkou úvěrů na bydlení se většinou poskytují bez zajištění, pouze na základě posouzení schopnosti splácet (Dvořák, 2001, s. 339).

Pokud je osobní zajištění některým poskytovatelem vyžadováno, jedná se nejčastěji o prohlášení ručitele, tudíž třetí strany, která vedle příjemce úvěru ručí bance za její pohledávku. Ručitelem může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Ručení je formou písemného prohlášení ručitele vůči věřiteli. Obnáší to fakt, že pokud nebude dlužník plnit

závazky, přenáší se zodpovědnost na ručitele, musí tedy veškeré nesplněné závazky uhradit on (Dvořák, 2001, s. 339).

Dalším příkladem osobní formy zajištění spotřebitelského úvěru může být i dohoda o srážkách ze mzdy, kterou uzavírá poskytovatel úvěru se zaměstnavatelem dlužníka.

- věcné zajištění – věcná forma zajištění spotřebitelského úvěru spočívá v právu banky na určité majetky toho, kdo zajištění poskytuje, nejčastěji tedy příjemce úvěru. Tato forma představuje zejména zástavní právo k věci movité a nemovité (Dvořák, 2001, s. 339)

Je možné, že poskytovatel úvěru nebude požadovat žádné zajištění, pouze provede důsledné vyhodnocení bonity žadatele případně i spolužadatele, tedy posoudí klientovu schopnost splácet úvěr.

K tomu se vztahuje i možnost, stanovovat uchazečům maximální výše úvěrů. Výše úvěru se odvíjí od bonity žadatele. Tímto krokem se poskytovatel úvěru chrání před nepřiměřeným úvěrovým rizikem a současně se snaží o maximalizaci zisku (Půlpánová, 2007).

Podle nového zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru platí, že *„poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet (§ 86, odst. 1). Poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1, je smlouva neplatná. Spotřebitel může uplatnit námitku neplatnosti v tříleté promlčecí lhůtě běžící ode dne uzavření smlouvy. Spotřebitel je povinen vrátit poskytnutou jistinu spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možností (§ 87 odst. 1).“*

Poskytnutí úvěru bez důsledného posouzení bonity žadatele může mít pro poskytovatele úvěru negativní důsledky v podobě nesplacení sjednaných úroků, resp. nesplacení celé jistiny úvěru. Banka může v rámci posuzování bonity klientů využívat různé informace získané buď externě nebo interně. Nejčastěji se setkáme s údaji osobního charakteru, mezi které patří například bydliště, věk a rodinný stav. Dále jde o údaje

ekonomického charakteru jako je zaměstnání, majetek a výše příjmu. A v poslední řadě budou hodnoceny doplňující údaje, které obnáší například platební historii klienta (Půlpánová, 2007, s. 302).

2. podle svázanosti zajištění se zajišťovanou pohledávkou
 - akcesorické zajištění – je úzce a nerozlučně svázáno se zajišťovanou pohledávkou. Pokud zanikne pohledávka, automaticky zaniká i zajištění. Příkladem je ručení (Dvořák, 2001, s. 339)
 - abstraktní zajištění – není závislé na zajišťované pohledávce. Po splacení pohledávky zajištění automaticky nezaniká, poskytovatel zajištění má však právo na jeho vrácení. Tento druh zajištění se může používat k opakovanému poskytování úvěru, například depotní směnka (Dvořák, 2001, s. 339).

Tabulka 1 - Přehled základních druhů a forem zajištění úvěrů

Druh zajištění	OSOBNÍ	VĚCNÉ
AKCESORICKÉ	Ručení Bankovní záruka Dohoda o srážkách ze mzdy	Zástava movitých věcí a práv Akcesorická zástava nemovitosti (hypotéka)
ABSTRAKTNÍ	Depotní směnka Pozitivní a negativní prohlášení	Abstraktní zástava nemovitosti (hypotekární dluh) Cese pohledávek a práv Zajišťovací převod práva

Zdroj: vlastní zpracování dle Dvořák, 2001, s. 340

Nový zákon o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb. nepřipouští možnost použít směnku ke splacení nebo zajištění spotřebitelského úvěru s výjimkou spotřebitelského úvěru na bydlení podle „§ 2 odst. 2 písm. b), který po přechodnou dobu nelze dostatečně zajistit zástavním právem podle § 113 odst. 2. Takový spotřebitelský úvěr na bydlení je možné zajistit směnkou nikoli na řad, kterou je věřitel povinen vrátit spotřebiteli neprodleně po zajištění spotřebitelského úvěru na bydlení zástavním právem podle § 113 odst. 2“ (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru).

3.4.6 Splatnost úvěru

Jedná se o smlouvou stanovený konečný termín, v kterém je nutné vypůjčenou částku spolu s úroky a poplatky, které s jistinou souvisí, splatit. Splatnost se liší podle druhu a účelu úvěru (Dvořák, 2001).

Obecně lze splatnost rozdělit na tři druhy:

- splatnost krátkodobá – do 1 roku
- splatnost střednědobá – od 1 do 5 let
- splatnost dlouhodobá – nad 5 let

U spotřebitelských úvěrů není nijak zákonem stanovena minimální ani maximální délka splatnosti úvěru. Tento parametr si určují klienti sami v rámci rozpětí stanoveného poskytovatelem úvěru. Splatnost úvěru musí být uvedena ve smlouvě o úvěru (Dvořák, 2001, s. 263)

Existují případy, kdy dlužník chce splatit úvěr před dobou splatnosti, jedná se o takzvané předčasné splacení. Podmínky předčasného splacení úvěrů byly předmětem významných změn v zákonu č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru. Všechny změny byly provedeny ve prospěch spotřebitelů.

„Spotřebitel je oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru. V takovém případě má spotřebitel právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru.“ (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, § 117)

„Pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru má věřitel právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením.“

„Věřitel nesmí požadovat náhradu nákladů za předčasné splacení podle odstavce 2, pokud předčasné splacení bylo provedeno:

- a) v rámci plnění z pojištění určeného k zajištění splacení spotřebitelského úvěru,*
- b) u spotřebitelského úvěru poskytnutého formou možnosti přečerpání,*
- c) v období, pro které není stanovena pevná zápůjční úroková sazba,*

- d) u spotřebitelského úvěru na bydlení do 3 měsíců poté, co poskytovatel spotřebiteli sdělil novou vyšší zápůjční úrokové sazby podle § 102 odst. 3,
- e) u spotřebitelského úvěru na bydlení v důsledku úmrtí, dlouhodobé nemoci nebo invalidity spotřebitele v postavení dlužníka ze smlouvy o spotřebitelském úvěru na bydlení, nebo jeho manžela nebo partnera, pokud tato skutečnost vede k výraznému snížení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr na bydlení, nebo
- f) u spotřebitelského úvěru na bydlení do 25 % celkové výše spotřebitelského úvěru během 1 měsíce přede dnem výročí uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru na bydlení“ (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, § 117).

3.4.7 Splácení úvěru

Splátka úvěru se skládá ze dvou částí. Ze splátky jistiny, tedy úmoru a z platby úroku, který se kalkuluje z nesplacené části úvěru (Kalabis, 2012, s. 133).

Mezi hlavní metody splácení úvěru patří:

1. Splácení jednorázové – používá se tehdy, kdy je objekt úvěru určen k prodeji nebo kdy doba realizace hodnoty úvěrovaného objektu je krátkodobá (Kalabis, 2012, s. 133).
 2. Splácení postupné – používá se v případech, kdy k realizaci hodnoty úvěrovaného objektu dochází postupně v delším období a úvěr tedy musí mít delší dobu splatnosti. Postupné splácení se dále dělí na splácení pravidelné a splácení nepravidelné (Kalabis, 2012, s. 133).
- a) Splácení pravidelné – umožňuje bance kontrolovat finanční hospodaření dlužníka a dodržování splátkového plánu, čímž vytváří přiměřený tlak na dlužníka zajišťuje si řádné splácení úvěru. V rámci tohoto splácení jsou dle Kalabise používány tři systémy, a to systém degresivních splátek, systém anuitních splátek a systém progresivních splátek (Kalabis, 2012, s. 133).

- Systém degresivních splátek – úmor se stanovuje pevnou, neměnnou částkou jako funkce doby splatnosti úvěru. Úmor je tedy po celou dobu splácení neměnný, nicméně úrok neustále klesá a celková splátka má nepřetržitě degresivní neboli klesající charakter (Kalabis, 2012, s. 133).
- Systém lineárních (anuitních) splátek – splátka je po celou dobu splácení konstantní a úmor roste úměrně poklesu úroku. Výše splátek tedy zůstává neměnná. Tento systém se využívá převážně u hypotečních a spotřebitelských úvěrů (Kalabis, 2012, s. 134).
- Systém progresivních splátek – vzhledem k tomu, že je tento systém založený na rychlejším růstu splátek úmoru, než je pokles úroku, splátky tak celkově rostou (Kalabis, 2012, s. 134).

Kalabis ve své publikaci z roku 2012 uvádí, že lineární splátky se od anuitních neliší, podle článku Stanislava Kováče z roku 2018 se jedná o úplně rozdílné splátky. Ten popisuje lineární a anuitní splátky následovně.

Anuitní splácení je nejrozšířenějším způsobem splácení úvěrů pro spotřebitele je, přináší dlužníkovi jistotu neměnné měsíční celkové splátky, kdy součet splátky jistiny a úroku je každý měsíc stejný (Kováč, 2018).

Dále lze úvěry umořovat lineárními splátkami. Tento způsob splácení je z pohledu úspory na úrocích pro klienta výhodnější než splácení anuitní, ale klade vyšší nároky na bonitu dlužníka při poskytování úvěru. Princip lineárního splácení je v počítání úroků z aktuální jistiny, s tím je spojeno rychlejší umořování úvěru v první polovině splatnosti úvěru než při splácení anuitním (Kováč, 2018).

U některých poskytovatelů půjček si klienti také mohou zvolit progresivní nebo degresivní způsob splácení.

Po progresivním splácení sáhne dlužník, který počítá s růstem svých příjmů, například mladí manželé, z nichž jeden je na mateřské dovolené. Výše splátek je sjednána pro celý rok jako neměnná a v následujícím období se výše splátky zvyšuje (Banky.cz, 2021).

Výhodu degresivního splácení naopak využijí klienti, kteří mohou ze začátku splácet vyšší splátky (může to být až dvounásobek běžné anuitní splátky) naopak ke konci úvěru se splátky logicky snižují. Také v tomto případě je měsíční splátka po dobu jednoho roku stejná a po roce se snižuje o pevně stanovený koeficient. Jedná se tedy o přesný opak progresivního způsobu splácení (Banky.cz, 2021).

- b) splácení nepravidelné – dává možnost dlužníkovi přizpůsobit splátky vlastnímu finančnímu plánu, proto je pro něho výhodné. Avšak na druhou stranu s tím souvisí nevýhoda pro banku nebo jiného poskytovatele úvěru, protože nemá přehled nad finančním hospodařením dlužníka a jeho platební morálkou (Kalabis, 2012, s. 134).

3.4.8 Pojištění úvěru

Pojištění úvěru slouží k ochraně poskytovatele úvěru, ale i k ochraně spotřebitele. Jedná se o pojištění schopnosti splácet poskytnutý úvěr (Kalabis, 2012, s. 134). Nejčastěji se setkáváme s pojištěním schopnosti splácet u hypotečních úvěrů a v posledních letech roste také podíl pojištěných spotřebitelských úvěrů.

Pojištění úvěru můžeme chápat jako doplňkovou službu, která pokrývá širokou škálu pojistných rizik (Kalabis, 2012, s. 134).

Mezi ně mohou patřit například tato pojištění:

- Pojištění pro případ ztráty zaměstnání
- Pojištění majetku
- Pojištění majetku, který banka akceptovala jako záruku za splacení úvěru
- Životní pojištění

Pojištění schopnosti splácet dává klientovi po celou dobu splácení jistotu, že v případě ztráty zaměstnání, nemoci, úrazu, trvalé invalidity, úmrtí nebo jiným podobným způsobem nenadále ztráty příjmu, za něho pojišťovna přebírá zodpovědnost ve splacení daného úvěru (Kalabis, 2012, s. 135).

Toto pojištění se stalo v některých bankách standardní součástí hypotečních a spotřebitelských úvěrů. Otázkou zůstává, zda je to skutečnou touhou či potřebou klientů se

pojistit anebo jestli to není spíše výsledkem obchodních dovedností poskytovatelů či zprostředkovatelů úvěrů (dtest.cz, 2015).

3.5 Náležitosti žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru

Existují nebankovní společnosti, které půjčují lidem finanční prostředky bez důkladného prověření bonity, například na základě věcného zajištění. Jestliže si ale chce zájemce o půjčku zažádat u některé z bankovních institucí, bude muset doložit bankou požadované skutečnosti (Kalabis, 2012, s. 120).

3.5.1 Doklad o trvalém příjmu

Jedním z podkladů, které banka od svých klientů při žádosti o úvěr požaduje je doklad o trvalém příjmu. Tedy důkaz, že zájemce o úvěr pracuje, chodí mu na účet pravidelně výplata a může tak dostát svým závazkům. Takový doklad může být v podobě potvrzení zaměstnavatele, v případě, že je občan důchodce, tak důchodový výměr a pokud se jedná o podnikatele, bude vyžadováno daňové přiznání za poslední zdaňovací období (Kalabis, 2012, s. 120).

3.5.2 Doklad ověřující místo trvalého pobytu

K žádosti o úvěr musí klient předložit také doklad ověřující místo jeho trvalého pobytu. Doklad může být v podobě originálního výpisu z běžného účtu, platby telefonu, elektřiny, plynu anebo ústřížek složenky o platbě SIPO (inkasa) (Kalabis, 2012, s. 120).

3.5.3 Dokumenty k zajištění úvěru

Pokud ho poskytovatel úvěru vyžaduje. V případě zajištění hypotečních úvěrů zástavním právem k nemovitosti se jedná o výpis z katastru nemovitostí, snímek z katastrální mapy (tyto dokumenty si dnes běžně zajišťují banky samy prostřednictvím vzdáleného přístupu do katastru nemovitostí), odhad nemovitosti zpracovaný bankou akceptovaným odhadcem (Kalabis, 2012, s. 120)

3.5.4 Doklady o existenci pojištění

U úvěrů zajištěných nemovitostí banka vždy vyžaduje pojištění nemovitosti proti rizikům. V některých případech například u žadatelů v pokročilém věku nebo vykonávajících rizikové povolání, může banka vyžadovat životní pojištění (Kalabis, 2012, s. 120).

3.6 Smlouva o úvěru

Jedná se o kontrakt mezi poskytovatelem úvěru a dlužníkem. Podstatou této smlouvy je, že se poskytovatel úvěru zavazuje klientovi, že mu na požádání poskytne finanční prostředky v jeho prospěch. Na druhou stranu se také dlužník zavazuje věřiteli k vrácení všech peněžních prostředků a zaplacení úroků spojených s úvěrem (Dvořák, 2001, s. 264).

Smlouva o úvěru musí být vždy v písemné podobě a může ji uzavřít pouze svéprávná osoba (Dvořák, 2001, s. 266).

Smlouva může zaniknout, v případě že je splněna, tedy celý závazek je řádně splacen nebo dohodou obou stran nebo odstoupením od smlouvy ze strany poskytovatele v případě, že dlužník neplní podmínky smlouvy nebo když jedna ze stran podá výpověď smlouvy (Dvořák, 2001, s. 266).

Smlouva o spotřebitelském úvěru musí dle zákona č. 257/2016 § 106 vždy obsahovat následující informace:

- a) druh spotřebitelského úvěru,
- b) kontaktní údaje smluvních stran,
- c) celkovou výši spotřebitelského úvěru a podmínky jeho čerpání,
- d) dobu trvání spotřebitelského úvěru,
- e) určení zboží nebo služby a jejich cenu,
- f) zápůjční úrokovou sazbu a podmínky upravující použití této sazby,
- g) roční procentní sazbu nákladů na spotřebitelský úvěr a celkovou částku, kterou má spotřebitel zaplatit,
- h) výši, počet a četnost plateb, jež má spotřebitel provést,
- i) trvání umoření jistiny spotřebitelského úvěru,

- j) soupis uvádějící doby a podmínky pro splacení úroku a veškeré související platby,
 - k) případnou povinnost spotřebitele hradit platby za vedení jednoho nebo více účtů,
 - l) úrokovou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb,
 - m) informaci o případných nákladech na služby notáře či jiných obdobných nákladech a jejich výši,
 - n) požadavek na případné zajištění nebo pojištění,
-
- o) informaci o právu na odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení a lhůtě, během níž může být toto právo vykonáno,
 - p) informaci o právu na předčasné splacení spotřebitelského úvěru,
 - q) poskytovatele na náhradu vzniklých nákladů a u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení informaci o způsobu jejich stanovení,
 - r) informaci o způsobu ukončení smluvního vztahu,
 - s) informaci o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů,
 - t) označení příslušného orgánu dohledu a
 - u) informaci o tom, zda případné použití kapitálu vytvořeného platbami spotřebitele namísto splácení spotřebitelského úvěru povede k úplnému splacení spotřebitelského úvěru (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru).

3.7 Úvěrové riziko

3.7.1 Charakteristika

Jedná se o nejvýznamnější bankovní riziko. Můžeme ho definovat jako riziko pro banku v případě, že klient nebude jednat podle stanovených podmínek ve smlouvě neboli nebude schopen splácet úvěr. Tímto jednáním způsobí poskytovateli úvěru finanční ztrátu (Žehrová, 2016, s. 61).

Nejčastějším případem úvěrového rizika je nebezpečí, že klient nesplatí daný úvěr. Obecně platí, že čím je objem poskytnuté částky vyšší, tím je i úvěrové riziko vyšší (Žehrová, 2016, s. 61).

Analýzu úvěrového rizika provádí poskytovatelé úvěru pouze rozbořením veškerých příjmů klienta, zdali jeho příjmy postačí na úhradu všech jeho závazků, včetně těch budoucích. Tento rozbor se provádí pomocí skóringu, tedy nástrojem umožňujícím změřit bonitu klienta (Kalabis, 2005, s. 83).

3.7.2 Úvěrové registry v ČR

K minimalizaci úvěrového rizika a předcházení nesplácení úvěrů využívají poskytovatelé úvěrů dotazy do úvěrových registrů, které jim poskytují buď pozitivní nebo negativní informace o žadatelích o úvěr (Zatloukal, 2008).

- **Centrální registr úvěrů**

Zodpovědnost za něho přebírá Česká národní banka a účastní se ho všechny banky a pobočky zahraničních bank působící v České republice. Obsahuje informace o úvěrových závazcích právnických osob a fyzických osob podnikatelů (Zatloukal, 2008).

- **Bankovní registr klientských informací (BRKI)**

Začal fungovat v roce 2002 a jeho provozovatelem je Czech Banking Credit Bureau (CBCB). V registru jsou informace o jménu, rodném čísle a adrese klienta, počtu existujících úvěrových závazků, výši jednotlivých úvěrů a splátek včetně historie splácení a informace o zajištění závazků. Tyto údaje jsou v registru ukládány od data uhrazení závazku až po dobu maximálně dalších 4 let. Do registru je aktuálně zapojeno 22 společností (Zatloukal, 2008).

- **Nebankovní registr klientských informací (NRKI)**

Jeho spuštění proběhlo v roce 2004 a provozuje ho zájmové sdružení právnických osob LLCB. V registru jsou zaznamenány údaje jako například jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo a adresu bydliště dlužníka, data o jeho závazcích a jejich zajištění včetně informací o včasnosti splácení. Tyto údaje jsou v registru uchovávány po dobu trvání smluvního vztahu a následně po dobu čtyř let po jeho zániku (Zatloukal, 2008).

- **Registr FO a registr IČ sdružení SOLUS**

Kdežto první tři zmíněné registry mají zcela pozitivní charakter, tak registr FO a registr IČ sdružení SOLUS představuje nefalšovaný negativní registr. Vznikl v roce 1999 a jedná se o zájmové sdružení právnických osob, které má momentálně 23 členů v podobě společností. Jakožto jediný registr s negativním charakterem je Solus nejspíše nejznámějším a také nejvyužívanějším registrem v České republice (Zatloukal, 2008).

4 Vlastní práce

4.1 Popis a porovnání spotřebitelských úvěrů vybraných bankovních poskytovatelů

Tato část bakalářské práce se zaměřuje na popis vybraných bankovních poskytovatelů, parametrů jejich úvěrů a podmínek, za kterých je možné úvěr získat. Informace jsou čerpány z webových stránek samotných bankovních společností, dále z konzultací s bankéři a zprostředkovateli úvěrů a v neposlední řadě z odpovědí jednotlivých bank oslovených s cílem zjištění konkrétních podmínek za účelem vzájemného porovnání a vyhodnocení nejvýhodnější nabídky. Získané údaje jsou zaznamenávány pomocí tabulek a následně komentovány.

Práce se zaměřuje na níže uvedené banky, které byly vybrány záměrně s cílem porovnat zástupce velkých, středních a malých bank.

- ČSOB
- MONETA Money Bank
- UniCredit Bank
- Hello bank

4.1.1 Československá obchodní banka, a.s.

ČSOB neboli Československá obchodní banka působí jako univerzální banka v České republice. Zároveň se jedná o jednu z nejstarších bank na českém a slovenském bankovním trhu, která je nyní stoprocentní dceřinou společností KBC Bank NV. Stát ČSOB založil v roce 1964 jako banku pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací s působností na československém trhu. V roce 1999 byla privatizována a jejím majoritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, která je dceřinou společností mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group. V roce 2000 ČSOB převzala Investiční a poštovní banku. ČSOB působila na českém i slovenském bankovním trhu do roku 2007. K 1. lednu 2008 proběhla transformace slovenské pobočky ČSOB na samostatnou právnickou osobu. Od roku 2013 byly obchodní aktivity KBC Group soustředěny do tří obchodních divizí. Kromě Belgie a Mezinárodních

trhů byl jako třetí klíčový trh vybrán právě ten český. Toto rozhodnutí dokládá, jak velký význam mám ČSOB pro celou skupinu.

ČSOB poskytuje účelové i neúčelové úvěry. Nejčastějšími účely poskytovaných úvěrů pro spotřebitele jsou pořízení nemovitosti, koupě automobilu, rekonstrukce a vybavení domácnosti či refinancování stávajících úvěrů. Z neúčelových typů úvěrových produktů nabízí ČSOB kreditní karty, kontokorenty a úvěry na cokoliv. V této práci jsou rozebrány parametry půjček na auto, na cokoliv a na bydlení.

4.1.1.1 Autopůjčka

- **Účel úvěru**

Jedná se o účelový úvěr, který se poskytuje klientům na koupi nových, ojetých či eko aut, mezi které patří osobní a užitkové vozy, motorčky nebo čtyřkolky, elektro či hybrid vozy, nákladní automobily, přívěsy nebo dokonce i vybrané stroje či zařízení.

- **Výše úvěru**

Po vyplnění žádosti bude klientovi na základě vyhodnocení bonity nabídnuta maximální částka, kterou mu je banka ochotna půjčit, avšak maximální výše autopůjčky od ČSOB je stanovena na 2 500 000 Kč.

- **Úroková sazba**

Autopůjčka nabízí svým klientům fixní úrok po celou dobu splácení, úroková sazba při financování klasického auta začíná na 3,99 % p.a. V případě financování elektro nebo hybridních vozů ČSOB automaticky nabízí zvýhodněnou úrokovou sazbu o procento nižší, tedy od 2,99 % p.a.

- **RPSN**

Pro posouzení výhodnosti poskytovaného úvěru je klíčová roční procentní sazba nákladů neboli RPSN, která kromě úrokové sazby zohledňuje také poplatky a v případě autopůjčky také pojištění vozu. Z tohoto důvodu bývá RPSN u tohoto typu úvěru individuální a vyšší než u úvěrů bez pojištění.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

Jakmile klient převezme předmět financování, tedy vozidlo, je povinen dodat veškeré potřebné dokumenty do ČSOB Leasing.

- **Doklady totožnosti**

ČSOB může autopůjčku poskytnout pouze v případě předložení dokladu totožnosti. Pokud se jedná o klienta, který je občanem České republiky, stačí pouze jeho občanský průkaz. Jedná-li se o žadatele cizince, s trvaným pobytem v ČR, bude po něm banka požadovat vždy dva doklady totožnosti. Prvním dokladem může být povolení k pobytu nebo cestovní pas a druhým dokladem například řidičský průkaz či rodný list. V případě, že je klient cizinec, který nemá trvalý pobyt na území ČR, bude po něm banka požadovat stejné doklady s výjimkou povolení k pobytu.

- **Čerpání úvěru**

K čerpání prostředků klientovi stačí, když se bude řídit pokyny na vystaveném Příkazu k čerpání. Úvěr klient začíná splácet 30 dní od načerpání úvěru, dle předpisu splátek, který obdrží poštou.

- **Zajištění úvěru**

Při autopůjčce ČSOB požaduje po spotřebiteli zajištění úvěru, a to právě zajišťovacím převodem vlastnického práva k předmětu financování ve prospěch ČSOB Leasing. Vozidlo musí být dle zákona registrováno na území ČR, tato podmínka musí být dodržena po celou dobu trvání smlouvy.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Splátky jsou anuitní, tedy splácí se pravidelně jednou za měsíc, spolu s úrokem a pojištěním, ke dni splatnosti, který si banka spolu s klientem dohodne. Splácení půjčky na auto si klient může rozložit od 2 až do sedmi let. Splátky se mohou zasílat jak z bankovního účtu ČSOB, tak z účtu u jakékoli banky.

- **Pojištění úvěru**

Banka za klienta vyřídí povinné i havarijní pojištění. I když autopůjčka neobnáší službu pojištění schopnosti splácet, lze pro tyto případy využít nabídku Pojištění pravidelných plateb od ČSOB Pojišťovny.

- **Poplatky za vedení a sjednání úvěru**

Autopůjčka je zcela bez poplatků za sjednání i vedení úvěru.

- **Předčasné splacení**

Bezplatné předčasné splacení je možné po 12 měsících splácení, a to díky Flexi splátce. Klient se může rozhodnout, jestli chce splatit celý zůstatek úvěru anebo pouze jeho část. V každém případě je nutné podat žádost předem.

- **Prodlení**

V případě, že se klient opozdí s platbou splátky úvěru nebo jiné platby spojené se smlouvou o úvěru, je banka oprávněna požadovat od dlužníka úrok z prodlení ve výši repo sazby zvýšené o 8 % z aktuální dlužné částky. Důsledkem nesplácení může být až zabavení a nucený prodej předmětu financování.

- **Výhody**

Autopůjčka od ČSOB přináší řadu výhod, mezi ty nejvýraznější patří možnost rozložit si ji až na 7 let, zcela bezpoplatkové sjednání a vedení úvěru. ČSOB také vyřídí havarijní i povinné pojištění za klienta. Díky Flexi splátce je možné si splátky přizpůsobit tak, jak klient potřebuje. Tuto službu mohou klienti využívat po 12 měsících splácení zcela zdarma.

4.1.1.2 Půjčka na cokoliv

- **Účel úvěr**

Jedná se o neúčelový úvěr, který ČSOB poskytuje klientům na financování téměř čehokoli. Nejčastěji si lidé půjčují na refinancování stávajících úvěrů, ale také na koupi vozidla a na rekonstrukci i vybavení domácnosti, přestože pro tyto účely banka nabízí speciální produkty, které mají výhodnější podmínky, viz. autopůjčka a půjčka na bydlení. Může to být například z důvodu, že chtějí být vlastníkem financovaného vozu.

- **Výše úvěru**

Poskytnutá výše úvěru se odvíjí od požadavku klienta a vyhodnocení jeho bonity. Maximální limit Půjčky na cokoli je 800 000 Kč.

- **Úroková sazba a RPSN**

Úroková sazba se stanovuje podle výše úvěru, délky splatnosti a podle bonity klienta. ČSOB nabízí úrokové sazby od 4,9 % s RPSN od 5 %.

- **Potřebné doklady o doložení půjčky**

V případě Půjčky na cokoliv banka nevyžaduje po klientovi dokládat vynaložení finančních prostředků.

- **Doklady totožnosti**

Stejně jako u Autopůjčky a u jakékoli jiné půjčky u ČSOB je nutností, aby klient spolu s žádostí předložil doklad totožnosti. Způsoby dokládání jsou identické jako u autopůjčky.

- **Čerpání úvěru**

Klient načerpá úvěr jednorázově, a to na jeho bankovní účet.

- **Zajištění úvěru**

Banka poskytuje Půjčky na cokoliv zcela bez zajištění.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Půjčky na cokoliv se dají rozložit až na dobu 8 let. Je na klientovi, zda bude chtít využít celé sjednané délky splácení anebo si ho urychlí. Bankou poskytnuté finanční prostředky, spolu s úroky, bude klient pravidelně měsíčně splácet k datu uvedeném ve smlouvě o úvěru.

- **Pojištění úvěru**

V rámci Půjčky na cokoliv si může klient zvolit jednu ze tří variant pojištění úvěru. Varianta Pro zdraví, která obnáší pojištění pracovní neschopnosti, invalidity III. stupně a pro případ smrti. Za tento typ pojištění klient hradí 6,6 % z měsíční splátky úvěru. Dále Varianta Pro práci, která zajišťuje pojištění pro případ ztráty příjmu, invalidity III. stupně a pro případ smrti. U tohoto typu pojištění je pojistné totožné, jako u pojištění pro případ zdraví. Jako poslední si klient může zvolit variantu Pro všechno. Ta už podle názvu naznačuje, že obnáší všechny případy obou předešlých variant, tudíž pojištění pro případ smrti, invalidity III. stupně, pracovní neschopnosti a pro případ ztráty příjmů. Za tento typ pojištění klient zaplatí 8,8 % z měsíční splátky úvěru.

- **Poplatky za sjednání a vedení úvěru**

Půjčka je zcela bez poplatků za sjednání a vedení úvěru.

- **Předčasné splacení**

Klient má možnost předčasného splacení, a to kdykoli a zdarma.

- **Prodlení**

Pokud dojde k prodlení s úhradou úvěrové splátky, Banka informuje klienta pomocí SMS či e-mailu. Jestliže i přesto nedojde k uhrazení splátky, Banka zašle upomínku, která je zpoplatněná dle sazebníku. Zároveň má banka možnost účtovat klientovi úroky z prodlení ve výši repo sazby zvýšené o 8 % z aktuální dlužné částky. Ve výjimečných případech se banka může rozhodnout daný úvěr zesplatnit, to znamená, že může od klienta požadovat doplatit zbývající část půjčky.

- **Výhody**

Půjčka na cokoliv s sebou přináší pro klienta spoustu výhod. Velkou výhodou je rychlost poskytnutí do 15 minut o vyhodnocení žádosti. Dále má klient nárok na vrácení všech zaplacených úroků, pokud splatí celou půjčku do 3 měsíců. Ostatní výhody jsou poměrně obvyklé, a to například možnost rozložit půjčku do menších splátek a splátky jednoduše snižovat, zvyšovat či odkládat. Dále má klient možnost vyřídit si půjčku jednoduše online odkudkoli.

4.1.1.3 Půjčka na bydlení

- **Účel úvěru**

Jedná se o účelový úvěr, který je klientovi poskytnut Bankou na financování koupě či rekonstrukce nemovitosti, vybavení domácnosti, modernizaci kuchyně a koupelny, výstavbu nové garáže, bazénu i plotu kolem domu, platbu za materiál, řemeslníky nebo projektovou dokumentaci. ČSOB také proplácí úpravy, které již proběhly v minulosti, a to až 12 měsíců zpětně.

- **Výše úvěru**

Poskytnutá výše úvěru se odvíjí od žádosti a vyhodnocení bonity žadatele. U Půjčky na bydlení si může klient půjčit až 1 000 000 Kč, přičemž 20 % půjčky může klient použít na cokoli, avšak pouze do výše 60 000 Kč.

- **Úroková sazba a RPSN**

Úroková sazba stejně jako u jiné půjčky se stanovuje na základě výše úvěru, délky splatnosti a bonity klienta. U Půjčky na bydlení se pohybuje od 4,9 % p.a. s RPSN od 5 %. V případě, že klient chce své bydlení modernizovat ekologicky, například koupí solárních panelů, dostane od banky výhodnější úvěr ve výši 4,75 % p.a.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

Veškeré doklady o použití půjčených finančních prostředků stačí bance doložit do 6 měsíců od jejich poskytnutí. Jde například o faktury, účtenky nebo kupní smlouvy.

- **Doklady totožnosti**

U této půjčky, jako u každé jiné je nutností doložit Bance doklady totožnosti, jejichž výčet je uveden u Autopůjčky.

- **Čerpání úvěru**

Finanční prostředky jsou klientovi převedeny jednorázově na jeho bankovní účet.

- **Zajištění úvěru**

ČSOB nevyžaduje zajištění Půjčky na bydlení.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Půjčku na bydlení si klient může rozložit až na dobu 12 let. Celé splácení si klient může nastavit podle svých představ. Záleží pouze na něm, jestli bude chtít využít maximální délky splácení anebo si ho urychlí. Jistinu spolu s úroky bude klient splácet v pravidelných měsíčních splátkách, a to ke dni splatnosti uvedeném ve smlouvě o úvěru.

- **Pojištění úvěru**

Také v případě Půjčky na bydlení si může klient zvolit jednu ze tří variant pojištění úvěru popsaných u Půjčky na cokoli.

- **Poplatky za sjednání a vedení úvěru**

Půjčka je zcela bez poplatků za sjednání a vedení úvěru.

- **Předčasné splacení**

Klient má možnost předčasného splacení, a to kdykoli a zdarma.

- **Prodlení**

Pokud nebyla splátka klientem uhrazena, jedná Banka totožně jako u Půjčky na cokoliv, tedy informuje klienta pomocí SMS či e-mailu. Jestliže i přesto nedojde k uhrazení splátky, Banka zašle klientovi upomínku, která je zpoplatněná dle sazebníku. Zároveň má Banka možnost účtovat klientovi úroky z prodlení ve výši repo sazby zvýšené o 8 % z aktuální dlužné částky. V krajních případech Banka může daný úvěr zesplatnit.

- **Výhody**

Mezi hlavní výhody Půjčky na bydlení patří například benefit vrácení úroků. V případě, že klient úvěr splatí do 3 měsíců, Banka mu vrátí všechny úroky zpět. Další výhodou je flexi balíček, díky kterému si klient může splacení upravit tak, jak sám potřebuje, a to bez poplatku, nejdříve však po půl roce od sjednání úvěru, tudíž po 6 uhrazených splátkách. Klient si bude moci úvěr snížit, zvýšit nebo i odložit.

Tabulka 2 - ČSOB parametry úvěrů

Parametr	Autopůjčka	Půjčka na cokoliv	Půjčka na bydlení
Účel úvěru	Vybrané dopravní prostředky	Téměř na cokoliv	Koupě, rekonstrukce, modernizace, vybavení – účely spojené s bydlením
Výše úvěru	Max. 2 500 000 Kč	Max. 800 000 Kč	Max. 1 000 000 Kč
Úroková sazba	Od 3,99 % p.a. (eko auta od 2,99 % p.a.)	Od 4,9 % p.a.	Od 4,9 % p.a.
RPSN	Odvíjí se od výše a splatnosti úvěru	Od 5 %	Od 5 %

Potřebné doklady o použití půjčky	Dodat do ČSOB Leasing požadované dokumenty	Není potřeba dokládat	Dodat do 6 měsíců od poskytnutí
Čerpání úvěru	Příkaz k čerpání	Jednorázově na bankovní účet	Jednorázově na bankovní účet
Zajištění úvěru	ANO – převod vlastnického práva	NE	NE
Splatnost úvěru	2 až 7 let	Až 8 let	Až 12 let
Splácení úvěru	Měsíční – anuitní splátka	Měsíční – anuitní splátka	Měsíční – anuitní splátka
Pojištění úvěru	Pojištění pravidelných plateb od ČSOB pojišťovny	3 varianty – pro zdraví, pro práci, pro všechno od ČSOB pojišťovny	3 varianty – pro zdraví, pro práci, pro všechno od ČSOB pojišťovny
Poplatky (za sjednání a vedení)	Zcela bez poplatků	Zcela bez poplatků	Zcela bez poplatků
Předčasné splacení	ZDARMA po 12 měsících	ZDARMA kdykoli	ZDARMA po 12 měsících
Prodlení	Upomínka 300 Kč, úrok z prodlení repo sazba ČNB + 8 % p.a. z dlužné částky	Upomínka 300 Kč, úrok z prodlení repo sazba ČNB + 8 % p.a. z dlužné částky	Upomínka 300 Kč, úrok z prodlení repo sazba ČNB + 8 % p.a. z dlužné částky
Výhody	Přizpůsobení výše splátek (po 12 měsících), povinné ručení i havarijní pojištění zařídit za klienta, ověření původu vozidla	Předčasné splacení kdykoli zdarma, rychlé poskytnutí už do 15 minut, vrácení úroků (při splacení do 90 dnů), úprava splácení	Vrácení úroků, úprava splácení, 20% půjčky můžete využít na cokoli

Zdroj: vlastní zpracování dle csob.cz

Veškeré informace byly čerpány z webových stránek ČSOB.

4.1.2 MONETA Money Bank

Banka vznikla v roce 1998 pod názvem GE Capital Bank tím, že americká korporace General Electric vstoupila se svou divizí GE Capital Bank na český bankovní trh. V roce 2008 si banka prošla kompletní změnou vizualizace značky tak, že se z banky stala GE Money Bank. Společnost GE se v roce 2016 rozhodla prodat veškeré své finanční divize, a tak na burzu vstoupila česká GE Money Bank a stala se ryze českou bankou s novým názvem MONETA Money Bank. Tím banka získala silnou a jednoznačně rozpoznatelnou identitu.

V roce 2020 MONETA vstoupila na trh stavebního spoření nabytím stavební spořitelny Wüstenrot a zdvojnásobila svůj podíl na hypotečním trhu akvizicí hypoteční banky Wüstenrot.

MONETA je vnímána jako dynamická banka se zaměřením na využívání digitálních služeb. Její mobilní bankovníctví Smart banka získalo 1. místo v soutěži Zlatá koruna 2020 v kategorii On-line aplikace (Zlatá koruna).

MONETA Money Bank poskytuje spotřebitelské úvěry typu Půjčka na cokoliv, Kreditní účet a Půjčka na nové auto. V této práci jsou rozebrány parametry Půjčky na nové auto a Půjčky na cokoliv.

4.1.2.1 Půjčka na nové auto

- **Účel úvěru**

Jedná se o spotřebitelský účelový úvěr, kterým klient může financovat vybraný nový vůz, ať už osobní či užitkový. Půjčka na nové auto se vztahuje na automobily do 3,5 tuny a Banka ji poskytuje ve spolupráci se svou dceřinou společností MONETA Auto, s.r.o.

- **Výše úvěru**

Výše Půjčky na nové auto od Monety se stanovuje na základě ověření bonity klienta a obecně se poskytuje v rozmezí od 25 000 Kč do 10 000 000 Kč.

- **Úroková sazba a RPSN**

Půjčka na auto nabízí svým klientům neměnnou úrokovou sazbu po celou dobu splácení úvěru. Úroková sazba začíná od 5,97 % p.a. s roční procentní sazbou nákladů od

6,14 %. Nicméně tyto parametry jsou individuální a určují se na základě výše úvěru, částky zaplacené předem z vlastních prostředků a délky splatnosti úvěru. Například při 100% financování vozu s cenou 500 000 Kč na 84 měsíců činí úroková sazba 8,77 % p.a. a RPSN je 9,14 %.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

Jakmile klient převezme předmět financování, tedy nový automobil, je Bance povinen dodat veškeré potřebné dokumenty o způsobu vynaložení finančních prostředků jako například faktury a účtenky. Zároveň je klientovou povinností doložit potvrzení o převodu prostředků dodavateli předmětu financování.

- **Doklady totožnosti**

MONETA poskytuje Půjčku na auto pouze občanům České republiky nebo cizincům s trvalým pobytem v ČR, kteří dosáhli věku 18 let a neprovozují podnikatelskou činnost. Takový klient musí Bance předložit doklad totožnosti v podobě občanského průkazu a je nutné také doložit zajištěný pravidelný a trvalý zdroj příjmů po ukončení zkušební doby a výpovědní lhůty.

- **Čerpání úvěru**

K čerpání prostředků klient využívá svůj bankovní účet, který musí být veden u Monety.

- **Zajištění úvěru**

Banka požaduje u Půjčky na nové auto nad 500 000 Kč spolužadatele o úvěr. Pokud je klient ženatý či vdaná, musí být spolužadatelem půjčky vždy druhý z manželů. Tento způsob zajištění se může použít i v případě, kdy klient nemá dostatečnou bonitu k získání potřebné výše úvěru. Může tedy k sobě přizvat vhodného spolužadatele, tím obvykle bývá například jeden z rodičů. Pro spolužadatele o úvěr platí stejná pravidla jako pro hlavního žadatele.

Vozidlo musí být dle zákona registrováno na území ČR, tato podmínka musí být dodržena po celou dobu trvání smlouvy.

MONETA je do doby splacení celého úvěru vlastníkem vozidla. Tento fakt je uveden v technickém průkazu vozu.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Splatnost úvěru je dle možností a potřeby klienta, avšak maximální lhůta splatnosti úvěru je 84 měsíců. Splácení úvěru probíhá měsíční anuitní splátkou, a to trvalým příkazem nejpozději k datu splatnosti. Datum splatnosti je den, kdy má být částka připsána na účet Monety. Banka neakceptuje, aby klient ke splácení využíval směnky, šeky ani poštovní poukázky.

- **Pojištění úvěru**

MONETA nabízí pojištění schopnosti splácet od BNP Paribas Cardif Pojišťovny. Cena pojištění je 9,9 % z měsíční anuitní splátky úvěru. Nárok na pojistné plnění vzniká, pokud je klient v pracovní neschopnosti nepřetržitě alespoň 30 dní, pokud je klient evidován na úřadu práce nepřetržitě alespoň 30 dní, pokud klient ošetřuje člena rodiny alespoň 30 dní a jestliže byla klientovi uznána invalidita III. stupně.

Pokud je úvěr vyšší než 200 000 Kč, vyžaduje banka sjednání havarijního pojištění. Banka nabízí možnost povinného i havarijního pojištění v rámci úvěru. Avšak záleží na klientovi, kde si nechá vůz pojistit.

- **Poplatky za sjednání a vedení úvěru**

Půjčka na auto je zcela bez poplatků za sjednání i vedení úvěru.

- **Předčasné splacení**

Dle zákona mají všichni poskytovatelé spotřebitelských úvěrů povinnost umožnit klientovi předčasné splacení úvěru. Avšak není samozřejmostí, že tato služba bude vždy bez poplatku. Banky si mohou účtovat pouze účelně vynaložené náklady max. ve výši 1 % z předčasné splátky. MONETA si účtuje max. 0,5 %, respektive 1 % ze splacené částky podle toho, zda do splacení úvěru zbývá méně či více než 1 rok.

- **Prodlení**

V případě, že se klient opozdí s platbou splátky úvěru nebo jiné platby spojené se smlouvou o úvěru, je Banka oprávněna požadovat od dlužníka úrok z prodlení. Má právo uplatnit smluvní pokuty a jiné platby související s prodlením. V krajních případech může Banka dluh vymáhat, a to i za pomoci třetí osoby. Dále je Banka oprávněna s okamžitou platností ukončit smluvní vztah s klientem a učinit úvěr splatným. Vždy Banka informuje Bankovní registr klientských informací.

- **Výhody**

Půjčka na auto od Monety s sebou přináší několik výhod. Mezi nejvýraznější výhody této půjčky patří neměnná úroková sazba. Další výhodou je skutečnost, že Banka nevyžaduje, aby měl klient našetřené vlastní prostředky, neboť sama zafinancuje 100 % ceny automobilu. Pro někoho může být výhodou i možnost začít splácet až 30 dní po převzetí vozidla. Dále MONETA na svých webových stránkách uvádí možnost klienta upravit si splátky podle sebe.

4.1.2.2 Půjčka na cokoliv

- **Účel úvěru**

Jedná se o spotřebitelský neúčelový úvěr, kterým klient může financovat téměř cokoliv. Nejčastějším důvodem, proč si ho lidé sjednávají bývá potřeba splatit stávající úvěry. Dále se dá Půjčka na cokoliv použít na rekonstrukci i vybavení domácnosti, na financování studijních pobytů nebo ke koupi automobilu, pro kterou má ale MONETA speciální produkt.

- **Výše úvěru**

Poskytnutá výše úvěru se odvíjí od bonity klienta, kterou banka posoudí na základě žadatelem vyplněné žádosti o úvěr. Dále výši úvěru ovlivňují limity banky. MONETA u Půjčky na cokoliv poskytuje finanční prostředky v maximální výši 800 000 Kč, a to pouze pokud si ji klient sjedná na pobočce. V případě online sjednání je to jen 500 000 Kč.

- **Úroková sazba a RPSN**

Výše úrokové sazby se stanovuje na základě výše úvěru a délky splatnosti, dále potom také podle bonity klienta. MONETA aktuálně svým klientům nabízí Půjčku na cokoliv s úrokovou sazbou od 3,5 % p.a. s roční procentní sazbou nákladů od 3,6 % při online sjednání úvěru.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

U neúčelového úvěru, jako je Půjčka na cokoliv není ani u Monety potřeba dokládat na co byly finanční prostředky použity.

- **Doklady totožnosti**

Klient bude při žádosti o úvěr vyzván k předložení občanského průkazu. To však není jediný požadavek. Banka bude také chtít znát klientovy příjmy, a proto spolu s občanským průkazem bude muset předložit i Potvrzení příjmů. Úvěr nedostane žadatel ve výpovědní lhůtě či zkušební době. Půjčka na cokoliv je určena pouze pro občany České republiky.

- **Čerpání úvěru**

Klient načerpá úvěr jednorázově, a to na bankovní účet, který musí být veden u Monety.

- **Zajištění úvěru**

Banka požaduje u Půjčky na cokoliv při hodnotě úvěru vyšší než 500 000 Kč spolužadatele o úvěr. Pokud je klient ženatý či vdaná, musí být spolužadatelem půjčky druhý z manželů. Spolužadatele lze využít i v případě, kdy klient nemá dostatečnou bonitu k získání potřebné výše úvěru. V těchto situacích bývá nejčastěji spolužadatelem jeden z rodičů. Pro spolužadatele o úvěr platí stejná pravidla jako pro hlavního žadatele.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Půjčky na cokoliv se dají sjednat maximálně na dobu 9 let, ale klient si ji může prodloužit na základě žádosti až na 10 let. Tím pádem se dostane na nižší měsíční splátky. Bankou poskytnuté finanční prostředky spolu s úroky a případnými poplatky spojenými s úvěrem si banka sama inkasuje z účtu klienta. Nutností tedy je, aby klient měl na účtu dostatek finančních prostředků v den splatnosti.

- **Pojištění úvěru**

Také k Půjčce na cokoliv nabízí MONETA pojištění schopnosti splácet od BNP Paribas Cardif Pojišťovny za 9,9 % z měsíční anuitní splátky úvěru.

- **Poplatky za sjednání a vedení úvěru**

Půjčka na cokoliv je zcela bez poplatků za sjednání online a za vedení úvěru. Za poskytnutí úvěru na pobočce nebo prostřednictvím telefonního bankéře účtuje banka 1 295 Kč.

- **Předčasné splacení**

Za předčasné splacení úvěru si MONETA účtuje max. 0,5 %, respektive 1 % ze splacené částky podle toho, zda do splacení úvěru zbývá méně či více než 1 rok.

- **Prodlení**

V případě prodlení klienta s úhradou splátky je Banka oprávněna úročit dlužnou částku úrokem z prodlení, požadovat po klientovi poplatky, smluvní pokuty a jiné platby stejně jako v případě Půjčky na nové auto. V krajních případech může banka ukončit smluvní vztah s klientem a vymáhat splatný dluh klienta, a to i za pomoci třetích osob.

- **Výhody**

Nejpodstatnější výhodou Půjčky na cokoliv je nízká úroková sazba, která je při sjednání úvěru online aktuálně ještě o ¼ nižší než při sjednání na pobočce. Další výhodou je bezplatné poskytnutí a vedení úvěru.

Tabulka 3 - MONETA parametry úvěrů

Parametr	Půjčka na nové auto	Půjčka na cokoliv
Účel úvěru	Na nové osobní i užitkové vozy (do 3,5 tuny)	Téměř na cokoliv – auto, domácnost, studijní pobyt, splácení závazků atd.
Max výše úvěru	Max 10 000 000 Kč	Max 800 000 Kč
Úroková sazba	Od 5,97 % p.a.	Od 3,5 % p.a.
RPSN	Od 6,14 %	Od 3,6 %
Potřebné doklady o použití půjčky (faktury aj.)	Doložit doklady o způsobu využití (např. faktura) Potvrzení o převodu prostředků	Banka nevyžaduje doložení využití prostředků.
Čerpání úvěru	Na účet u MONETA Money Bank	Na účet u MONETA Money Bank
Zajištění úvěru	Banka vyžaduje při úvěru nad 500 000 Kč spolužadatele.	Banka vyžaduje při úvěru nad 500 000 Kč spolužadatele.
Splatnost úvěru	Od 6 do 84 měsíců (dle potřeby)	Od 24 do 120 měsíců

Splácení úvěru	Trvalým příkazem do data splatnosti	Banka si splátky inkasuje u účtu klienta
Pojištění úvěru	Pracovní neschopnost, ztráta zaměstnání, invalidita III. stupně	Pracovní neschopnost, ztráta zaměstnání, invalidita III. stupně
Poplatky (za sjednání online a vedení)	Zcela bez poplatků	Zcela bez poplatků
Poplatek za poskytnutí na pobočce	1 295 Kč	1 295 Kč
Předčasné splacení	0,5 % - 1 % z výše splátky	0,5 % - 1 % z výše splátky
Prodlení	Upomínka 600 Kč, úrok z prodlení repo sazba + 8 % p.a.	Upomínka 600 Kč, úrok z prodlení repo sazba + 8 % p.a.
Výhody	Výhodná úroková sazba, financují 100% ceny vozu, výši splátek si klient nastaví sám, neměnná úroková sazba po celou dobu splácení	Výhodná úroková sazba, navíc při online sjednání nižší až o 1/4

Zdroj: vlastní zpracování dle moneta.cz

Informace byly čerpány z webových stránek MONETA Money Bank a z odpovědi banky na dotazy položené prostřednictvím webového formuláře.

4.1.3 UniCredit Bank

Banka zahájila v tuzemsku svou činnost v roce 2007. Vznikla spojením dvou úspěšných bankovních domů, a to HVB Bank a Živnostenské banky. Koncem roku 2013 začala banka poskytovat bankovní produkty v Česku a na Slovensku pod jednotným názvem UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia. Banka nabízí kvalitní bankovní produkty pro firemní zákazníky a privátní i retailovou klientelu. Z hlediska počtu zákazníků se UniCredit Bank neřadí mezi lídry bankovního trhu, což je dáno dřívější orientací na bonitnější klientelu. Dominantní pozici banka drží v segmentu svobodných povolání, a to zejména u právnických profesí jako jsou notáři, advokáti a insolvenční správci.

UniCredit Bank je čtvrtou nejziskovější bankou na českém bankovním trhu. Za rok 2019 dělal její čistý zisk 10,12 miliard korun. Jediným akcionářem banky je italská UniCredit S.p.A.

Banka poskytuje spotřebitelské úvěry Presto půjčka na cokoli, Presto půjčka na bydlení, Presto půjčka – převedení úvěrů a nově se připravuje i Autopůjčka. Dále nabízí hypoteční a kontokorentní úvěry a kreditní karty. Pro potřeby bakalářské práce byly vybrány první dva jmenované úvěry.

4.1.3.1 Presto půjčka na cokoli

- **Účel úvěru**

Jedná se o neúčelový spotřebitelský úvěr, který UniCredit Bank poskytuje svým klientům na financování libovolných osobních potřeb od koupě dovolené po refinancování stávajících úvěrů.

- **Výše úvěru**

Banka poskytuje klientům finanční prostředky v rozmezí od 20 000 Kč do 1 000 000 Kč.

- **Úroková sazba a RPSN**

Unicredit Bank nabízí svým klientům výhodnou úrokovou sazbu 3,89 % p.a., jako odměnu, v případě řádného splácení úvěru. Tato sazba platí u půjček při splatnosti 60, 66, 72 nebo 84 měsíců. RPSN je v případě řádného splácení stanovena na 3,95 %.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

V případě Presto půjčky na cokoli banka nevyžaduje po klientovi dokládat účel vynaložení finančních prostředků.

- **Doklady totožnosti**

Banka požaduje předložení jednoho dokladu totožnosti žadatele, kterým je u občanů ČR vždy občanský průkaz. Cizinec s trvalým pobytem v ČR předkládá povolení k trvalému pobytu. Občan Evropského hospodářského prostoru (EHP) s přechodným nebo

dlouhodobým pobytem v ČR musí předložit ID občana EHP nebo pas. Cizincům mimo EHP bez trvalého pobytu v ČR banka úvěry neposkytuje.

- **Čerpání úvěru**

Klient načerpá úvěr jednorázově, a to okamžitě po podpisu smlouvy na jeho bankovní účet.

- **Zajištění úvěru**

UniCredit Bank poskytuje Presto půjčky na cokoliv bez zajištění, avšak při půjčce vyšší než 300 000 Kč může být vyžadován spolužadatel o úvěr.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Splatnost Presto půjčky na cokoliv si klient může nastavit podle svých potřeb a možností od 12 do 96 měsíců. Anuitní splátku si banka inkasuje z běžného účtu klienta pravidelně 1x měsíčně vždy ke dni sjednanému ve smlouvě o úvěru.

- **Pojištění úvěru**

Banka nabízí pojištění schopnosti splácet od Generali České pojišťovny a.s., které ochrání klienta v případě výpadku pravidelných příjmů, a tedy neschopnosti splácet závazky vyplývající ze smlouvy. Produkt pojištění je pro klienta vhodný, pokud je zdravý a mladší 60 let, není v invalidním důchodu či v pracovní neschopnosti a v pravidelné lékařské péči. V rámci Presto půjčky na cokoli má klient možnost zvolit si jednu se tří variant pojištění.

- Varianta Basic – obsahuje pojištění v případě úmrtí, invalidity III. stupně nebo přiznání průkazu ZTP/P s poplatkem 5 % z měsíční anuitní splátky
- Varianta Standard – obsahuje pojištění v případě úmrtí, invalidity III. stupně nebo přiznání průkazu ZTP/P a pracovní neschopnosti s poplatkem 7,5 % z měsíční anuitní splátky
- Varianta Full – obsahuje pojištění v případě úmrtí, invalidity III. stupně nebo přiznání průkazu ZTP/P, pracovní neschopnosti, ztráty zaměstnání a závažného onemocnění s poplatkem 10 % z měsíční anuitní splátky

- **Poplatky za sjednání, vedení a poskytnutí úvěru**

U Presto půjčky na cokoli banka nabízí sjednání i vedení úvěru zdarma. Poplatek za poskytnutí úvěru je 1 500 Kč.

- **Předčasné splacení**

Každý klient, který řádně splácí úvěr a neprovede předčasné splacení celé částky získá výhodnou úrokovou sazbu 3,89 % p.a. To platí u půjčky s dobou splatnosti 76, 84 nebo 96 měsíců (předčasná splátka bankou po 60, 66 nebo 72 měsících). Úroková sazba bez odměny za řádné splácení se pohybuje okolo 10 % p.a. Předčasné splacení úvěru lze u UniCredit Bank provést zcela zdarma v rámci plnění z pojištění určeného k zajištění splacení úvěru. Zároveň má banka podle zákona nárok na účelně vynaložené náklady, které jí vzniknou v souvislosti s předčasným splacením. Výše náhrady nákladů však nesmí přesáhnout 1 % z předčasně splacené části spotřebitelského úvěru.

Řádné splácení znamená, že se klient nesmí opozdit se splátkou více než 3x za celou dobu splácení po dobu déle než 5 dní.

- **Prodlení**

Pokud dojde k prodlení s úhradou úvěrové splátky, banka klientovi zašle upomínku, která je zpoplatněná. Zároveň má banka možnost účtovat klientovi úroky z prodlení.

- **Výhody**

Presto půjčka na cokoliv s sebou přináší pro klienta spoustu výhod. Jednoznačně nejvýznamnější výhodou je nízká úroková sazba při řádném splácení. Další výhodou je flexibilita, díky které si klient může zvolit datum splácení a výši splátky. Banka také nabízí výhodné pojištění schopnosti splácet a možnost odložení splátek, a to až pětkrát za celou dobu splácení, přičemž nejdříve lze odložit desátou měsíční splátku.

4.1.3.2 Presto půjčka na bydlení

- **Účel úvěru**

Jedná se o účelový spotřebitelský úvěr, který banka poskytuje klientům na financování bankou stanovených účelů spojených s lepším bydlením. Tím může být koupě či rekonstrukce nemovitosti, výstavba nemovitosti, modernizace kuchyně a koupelny nebo vybavení domácnosti.

- **Výše úvěru**

UniCredit Bank poskytuje klientům finanční prostředky od 50 000 Kč do 1 000 000 Kč.

- **Úroková sazba a RPSN**

Stejně jako u Presto půjčky na cokoliv je i u Presto půjčky na bydlení možnost výhodné úrokové sazby 3,89 % p.a. s odměnou za řádné splácení úvěru. RPSN činí 3,95 %.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

Veškeré doklady k prokázání účelu úvěru musí klient bance předložit do 6 měsíců od poskytnutí finančních prostředků. Například faktury, účtenky nebo kupní smlouvy.

- **Doklady totožnosti**

Žadatel o Presto půjčku na bydlení musí předložit stejné doklady totožnosti jako v případě Presto půjčky na cokoliv.

- **Čerpání úvěru**

Finanční prostředky budou klientovi poslány jednorázově na jeho bankovní účet okamžitě po podpisu smlouvy.

- **Zajištění úvěru**

Banka nevyžaduje k Presto půjčce na bydlení zajištění nemovitostí, avšak pokud se jedná o úvěr vyšší než 300 000 Kč, může banka po klientovi vyžadovat spolužadatele o úvěr.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Délku splácení si klient může zvolit podle svých potřeb a možností, od 12 do 120 měsíců. Splácení probíhá měsíčními anuitními splátkami, přičemž klient má možnost zvolit si den splatnosti úvěru.

- **Pojištění úvěru**

V případě Presto půjčky na bydlení má klient možnost vybírat ze stejných tří variant pojištění schopnosti splácet jako u Presto půjčky na cokoliv. Také poplatky za pojištění jsou stejné.

- **Poplatky za sjednání, vedení a poskytnutí úvěru**

U Presto půjčky na bydlení banka nabízí sjednání i vedení úvěru zcela bez poplatků. Poplatek za poskytnutí úvěru je 1 500 Kč.

- **Předčasné splacení**

Klient má právo předčasného splacení, a to buď celého úvěru nebo jeho části, a to kdykoliv.

Předčasné splacení úvěru lze provést zcela zdarma v následujících případech:

- do výše 25 % z celkové výše úvěru během 1 měsíce přede dnem výročí uzavření smlouvy o úvěru
- v rámci plnění z pojištění určeného k zajištění splacení úvěru
- v důsledku úmrtí, dlouhodobé nemoci nebo invalidity dlužníka, nebo jeho manžela/partnera, pokud tato skutečnost vede k výraznému snížení schopnosti splácet úvěr

V ostatních případech má banka nárok na účelně vynaložené náklady, které jí vzniknou v souvislosti s předčasným splacením, ty však nesmí přesáhnout výši úroku, kterou by spotřebitel zaplatil za dobu od předčasného splacení do konce období.

- **Prodlení**

Pokud klient nezaplatí danou splátku v termínu splatnosti, je povinen z tohoto dluhu uhradit bance úroky z prodlení ve výši 10 % p. a. Neuhrazení splátky včas je porušením smlouvy s možností zesplatnění úvěru.

- **Výhody**

Mezi hlavní výhody Presto půjčky na bydlení patří opět výhodná úroková sazba při získání odměny za řádné splácení, dále pojištění schopnosti splácet a možnost až 5x odložit splátku úvěru.

Tabulka 4 - UniCredit parametry úvěrů

Parametr	Presto půjčka na cokoliv	Presto půjčka na bydlení
Účel úvěru	Na libovolné osobní potřeby	Na koupi nemovitosti, rekonstrukci, výstavbu, vybavení bytu atd.
Max výše úvěru	Max 1 000 000 Kč	Max 1 000 000 Kč
Úroková sazba	Od 3,89 % p.a. (s odměnou za řádné splácení)	Od 3,89 % p.a. (s odměnou za řádné splácení)
RPSN	3,95 % (s odměnou za řádné splácení)	3,95 % (s odměnou za řádné splácení)
Potřebné doklady o použití půjčky	NE	ANO – max do 6 měsíců
Čerpání úvěru	Okamžitě po podpisu smlouvy na účet klienta	Okamžitě po podpisu smlouvy na účet klienta
Zajištění úvěru	NE	NE, nad 300 000 může být požadován spolužadatel
Splatnost úvěru	Od 12 do 96 měsíců	Od 12 do 120 měsíců
Splácení úvěru	Měsíční anuitní splátka, kterou si banka inkasuje	Měsíční anuitní splátka, kterou si banka inkasuje
Pojištění úvěru	Smrt a trvalá invalidita III. stupně + ztráta zaměstnání/ pracovní neschopnost/ hospitalizace	Smrt a trvalá invalidita III. stupně + ztráta zaměstnání/ pracovní neschopnost/ hospitalizace
Poplatky za (vyhodnocení a vedení)	Bez poplatků	Bez poplatků
Poplatek za poskytnutí úvěru	1 500 Kč	1 500 Kč
Předčasné splacení	Úhrada účelně vynaložených nákladů banky max. ve výši 1 % z předčasné splátky	Úhrada účelně vynaložených nákladů banky s případnými limity a výjimkami dle zákona
Prodlení	Upomínka/výzva k úhradě dlužné částky 800 Kč, úroky z prodlení 10 % p.a.	Upomínka/výzva k úhradě dlužné částky 800 Kč, úroky z prodlení 10 % p.a.
Výhody	Výhodná úroková sazba při řádném splácení, pojištění, možnost odložení splátky	Odměna za řádné splácení, možnost odložení splátky

Zdroj: vlastní zpracování dle unicreditbank.cz

Informace byly čerpány z webových stránek UniCredit Bank a z interních materiálů poskytnutých bankou na základě vyžádání.

4.1.4 Hello bank!

Banka spadá pod francouzskou banku BNP Paribas Personal Finance SA. V roce 1996 byla založena původně jako nebankovní společnost s názvem Cetelem. V roce 2015 se tato nebankovní společnost transformovala na banku, takže mohla nabízet své služby pod bankovní licenci. O dva roky později, v roce 2017 změnila banka název na Hello bank. Jedná se o malou a dynamickou banku s orientací výhradně na retailové klienty.

Hello bank se zaměřuje na spotřebitelské úvěry a zápůjčky. Banka nabízí spotřebitelské úvěry typu Hello půjčka, Konsolidace a Půjčka na auto. V této práci budou rozebrány parametry Půjčky na auto a Hello půjčky.

4.1.4.1 Půjčka na auto

- **Účel úvěru**

Jedná se o účelový spotřebitelský úvěr, kterým klient může financovat nové i ojeté automobily. Půjčku je možné vyřídit na pobočce banky nebo ve vybraných autosalonech.

- **Výše úvěru**

Maximální výše úvěru je u Půjčky na auto stanovena na 1 000 000 Kč. Avšak jako u jiných úvěrů se tento parametr odvíjí od bonity klienta.

- **Úroková sazba a RPSN**

Hello bank nabízí svým klientům půjčku na auto s úrokem od 5,39 % p.a., RPSN je individuální od 5,68 %. Odvíjí se od výšky a délky platnosti daného úvěru. Hello bank uvádí maximální výši roční procentní sazby nákladů, a to 16,35 %.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

Banka po svých klientech nepožaduje doložení dokumentů o způsobu využití zapůjčených finančních prostředků. Banka ani není uvedena v technickém průkazu jako

majitel vozu, protože tím se stává klient ihned po nákupu vozidla. Tím pádem může klient volně provádět změny v technickém průkazu nebo může vůz kdykoli prodat.

- **Doklady totožnosti**

Hello bank poskytuje všechny své úvěry pouze občanům České republiky nebo cizincům s trvalým pobytem na území ČR, výjimkou není ani Půjčka na auto. K žádosti o tuto půjčku bude klient potřebovat 2 doklady totožnosti, prvním je občanský průkaz a druhým může být například řidičský průkaz. Dále je potřeba, aby klient doložil své příjmy, a to prostřednictvím výpisu z běžného účtu nebo dokladem o příjmu.

- **Čerpání úvěru**

K čerpání prostředků klient využívá svůj bankovní účet. Finanční prostředky obdrží jednorázově.

- **Zajištění úvěru**

Banka nepožaduje u Půjčky na auto zajištění úvěru vozidlem.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Klient může splácet úvěr nejdéle po dobu 7 let. Pokud by chtěl splácení co nejvíce urychlit, je minimální doba splatnosti Půjčky na auto 9 měsíců. Hello bank nabízí svým klientům možnost nastavení splátek podle potřeby a momentálních možností klienta.

Splácení úvěru probíhá měsíčními anuitními splátkami do dne splatnosti, a to buď převodem na účet anebo inkasem.

- **Pojištění úvěru**

Hello bank klientovi umožňuje zřídit pojištění schopnosti splácet zároveň s vyřízením Půjčky na auto. Klient si může vybrat ze čtyř souborů pojištění schopnosti splácet.

- Soubor Standard, který obnáší pojištění pro případ pracovní neschopnosti, invalidity II. nebo III. stupně a úmrtí klienta. Za tento druh pojištění se účtuje 7,5 % z měsíční splátky. Žadatel o úvěr nesmí být starší 65 let a nesmí být v invalidním důchodu.

- Soubor Standard+, který klientovi nabízí pojištění pro případ pracovní neschopnosti, invalidity II. nebo III. stupně a úmrtí klienta. Krytí měsíční splátky + výše splátky na účet klienta – max. 5 000 Kč za měsíc. Za tento druh pojištění se účtuje 9,9 % z měsíční splátky.
- Soubor Master, který klientovi dává jistotu, že zvládne splácet úvěr v případě ztráty zaměstnání, pracovní neschopnosti, ošetřování člena rodiny, invalidity II. nebo III. stupně a úmrtí klienta. Za tento druh pojištění se účtuje 9,8 % z měsíční splátky.
- Soubor Master+, který obnáší pojištění pro případ ztráty zaměstnání, pracovní neschopnosti, ošetřování člena rodiny, invalidity II. nebo III. stupně a úmrtí klienta. Krytí měsíční splátky + výše splátky na účet klienta – max. 5 000 Kč za měsíc. Za tento druh pojištění se účtuje 12,9 % z měsíční splátky.

- **Poplatky za sjednání a vedení úvěru**

Půjčka na auto je zcela bez poplatků za sjednání i vedení úvěru.

- **Předčasné splacení**

Dle zákona mají všichni poskytovatelé spotřebitelských úvěrů povinnost umožnit klientovi předčasné splacení úvěru. Tato služba je v případě Hello bank bez poplatku.

- **Prodlení**

V případě prodlení s platbou splátky úvěru nebo jiné platby spojené se smlouvou o úvěru, je banka oprávněna požadovat od dlužníka úrok z prodlení. Dále má banka právo uplatnit smluvní pokuty a jiné platby související s prodlením.

- **Výhody**

Půjčka na auto s sebou přináší určité výhody. Ojedinělou výhodou půjčky mezi bankami je možnost klienta získat k úvěru kreditní kartu, díky které dostane měsíčně až 500 Kč zpět za nákup pohonných hmot. Dále má klient možnost nastavit si výši a dobu splácení půjčky sám. Žádost o úvěr může klient vyřídit plně online.

4.1.4.2 Hello půjčka (na cokoliv)

- **Účel úvěru**

Jedná se o spotřebitelský neúčelový úvěr, který Hello bank poskytuje téměř na cokoli. Klient touto půjčkou může financovat například koupi auta, televize, mobilního telefonu nebo vybavení domácnosti. Hello půjčkou může klient také refinancovat své stávající úvěry.

- **Výše úvěru**

Banka má u Hello půjčky stanovenou maximální možnou výši úvěru, a to na 1 000 000 Kč. Jak již bylo zmíněno u předchozích půjček, výše úvěru se odvíjí od bonity klienta a zároveň od jeho potřeb a možností.

- **Úroková sazba a RPSN**

Hello bank svým klientům nabízí Hello půjčku s úrokovou sazbou od 5,39 % p.a. s RPSN od 5,68 % do max. 16,35 %.

- **Potřebné doklady o použití půjčky**

Obecně u neúčelových úvěru není třeba dokládat způsob vynaložení finančních prostředků. Ani Hello půjčka není výjimkou.

- **Doklady totožnosti**

Hello bank poskytuje všechny své úvěry pouze občanům České republiky nebo cizincům s trvalým pobytem na území ČR. Způsob prokázání totožnosti a doložení příjmů je shodné jako v případě Půjčky na auto.

- **Čerpání úvěru**

Klient načerpá půjčené finanční prostředky jednorázově, a to na jeho bankovní účet.

- **Zajištění úvěru**

Banka nepožaduje zajištění úvěru.

- **Splatnost a splácení úvěru**

Hello půjčka se dá rozložit až na dobu 10 let, klient má však možnost nastavit si splátky přesně podle svých představ. Splácení probíhá založením trvalého příkazu k úhradě, splátka potom bude každý měsíc, v den splatnosti, převedena na účet Hello bank.

- **Pojištění úvěru**

Hello bank klientovi umožňuje zřídit pojištění schopnosti splácet zároveň s vyřízením Hello půjčky. Klient si může vybrat ze čtyř souborů pojištění schopnosti splácet shodných jako v případě Půjčky na auto.

- **Poplatky za sjednání a vedení úvěru**

Hello půjčka je zcela bez poplatků za sjednání i vedení úvěru.

- **Předčasné splacení**

Dle zákona mají všichni poskytovatelé spotřebitelských úvěrů povinnost umožnit klientovi předčasné splacení úvěru. Tato služba je v případě, že si Hello půjčku sjednáte online, zcela bez poplatku.

- **Prodlení**

V případě prodlení s platbou splátky úvěru nebo jiné platby spojené se smlouvou o úvěru, je banka oprávněna požadovat od dlužníka úrok z prodlení. Dále má banka právo uplatnit smluvní pokuty a jiné platby související s prodlením.

- **Výhody**

Hello půjčka svým klientům přináší pouze běžné základní výhody v podobě online sjednání úvěru, garance konečného úroku a možnosti pojištění.

Tabulka 5 - Hello bank parametry úvěrů

Parametr	Půjčka na auto	Hello půjčka (na cokoliv)
Účel úvěru	Na nové i ojeté auto	Na cokoli – auto, telefon, televizi i na nábytek
Max výše úvěru	Max 1 000 000 Kč	Max 1 000 000 Kč
Úroková sazba	Od 5,39 % p.a.	Od 5,39 % p.a.
RPSN	Od 5,68 %	Od 5,68 %
Potřebné doklady o použití půjčky	NE	NE
Čerpání úvěru	Jednorázově na účet klienta	Jednorázově na účet klienta
Zajištění úvěru	Bez zajištění	Bez zajištění
Splatnost úvěru	Od 9 do 84 měsíců	Od 6 do 120 měsíců
Splácení úvěru	Měsíční splátky na účet Hello bank – trvalým příkazem	Měsíční splátky na účet Hello bank – trvalým příkazem
Pojištění úvěru	Pojištění schopnosti splácet – 4 varianty pojištění	Pojištění schopnosti splácet – 4 varianty pojištění
Poplatky (za sjednání a vedení)	Zcela bez poplatků	Zcela bez poplatků
Předčasné splacení	Zdarma	Zdarma online
Prodlení	Neuvedeno	Neuvedeno
Výhody	Klient se stává okamžitě majitelem vozidla, výhodná úroková, odměna za nákupy benzínu	Online sjednání, garantovaný konečný úrok

Zdroj: vlastní zpracování dle hellobank.cz

Informace byly čerpány z webových stránek Hello bank.

4.2 Závěrečné srovnání nabídek bank dle vybraných parametrů

Pro srovnání a vyhodnocení podmínek spotřebitelských úvěrů jednotlivých bank byla použita Půjčka na cokoliv, kterou mají ve své nabídce všechny posuzované banky. V níže uvedené tabulce je znázorněno srovnání na základě devíti zvolených parametrů.

Tabulka 6 - Srovnání nabídek bank dle vybraných parametrů

Spotřebitelské úvěry – půjčky na cokoliv	ČSOB	MONETA	UniCredit Bank	Hello Bank
Maximální výše úvěru	800 000 Kč	800 000 Kč	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč
Maximální splatnost	8 let	10 let	8 let	10 let
Úroková sazba	Od 4,9 % p.a.	Od 3,5 % p.a.	Od 3,89 % p.a.	Od 5,39 % p.a.
RPSN	Od 5 %	Od 3,6 %	Od 3,95 % p.a.	Od 5,68 %
Poplatek za vedení	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
Poplatek za sjednání	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
Poplatek za poskytnutí	ZDARMA	1 295 Kč	1 500 Kč	ZDARMA
Poplatek za předčasnou spl.	ZDARMA	Max. 0,5 – 1 %	Max. 1 %	Max. 0,5 – 1 %
Pojištění úvěru full varianta	8,8 % z měsíční splátky	9,9 % z měsíční splátky	10 % z měsíční splátky	9,8 % z měsíční splátky

Zdroj: vlastní zpracování dle jednotlivých webových stránek bank

Z pohledu úrokové sazby a RPSN má aktuálně nejvýhodnější nabídku MONETA Money Bank při sjednání úvěru online. Je však nutno uvést, že se jedná o časově omezenou nabídku platnou do 21.3.2021. Zájemce o úvěr od Monety tedy bude muset sledovat, jaké podmínky budou platit po tomto datu.

S nepatrným odstupem má druhou nejlepší nabídku UniCredit Bank, která garantuje sazbu 3,89 % a RPSN 3,95 % všem klientům, pokud budou pravidelně splácet a neprovedou předčasnou splátku celého úvěru. Od banky to byl chytrý tah, kterým, podle slov zástupce banky, reagovala na snahy některých zprostředkovatelů úvěrů převádět klienty z jedné banky do druhé, aby si zajistili svoji provizi.

Nejhorší úrokové sazby nabízí Hello bank, což odpovídá skutečnosti, že se jedná o mladou a malou banku, která, na rozdíl od velkých a zavedených bank nemá přebytek volných zdrojů (tzv. likvidity) a musí za vklady klientů platit vyšší úrok než ostatní banky. Jejich spořicí účet aktuálně nabízí zhodnocení 1 % p.a. bez dalších podmínek, zatímco spořicí účty ostatních posuzovaných bank jsou úročeny od 0,05 % do 0,35 % p.a.

Z pohledu dostupnosti úvěru hraje podstatnou roli maximální délka splatnosti. Například v případě úvěru ve výši 500 000 Kč s úrokovou sazbou 3,6 % p.a. vychází měsíční anuitní splátka úvěru na 96 měsíců 6 003 Kč, zatímco v případě splatnosti 120 měsíců je to jen 4 968 Kč. Měsíční rozdíl 1 035 Kč může být poměrně důležitý u klientů, jejichž bonita je na hraně poskytnutí úvěru. Naopak pro klienty s vyššími příjmy je výhodnější vzít si úvěr na kratší dobu, protože celkově zaplatí na úrocích méně.

V ostatních parametrech se nabídky srovnávaných bank liší jen nevýznamně. Poplatek za poskytnutí úvěru, který si účtují MONETA a UniCredit Bank má jen nepatrný vliv na výši celkově zaplacených úroků.

4.3 Srovnání vybraných bankovních poskytovatelů hypotečních úvěrů dle zadaných podmínek

Hypoteční úvěr je úvěr, který je vždy zajištěný nemovitostí, tedy zástavním právem k nemovitosti. Nejčastěji si klient půjčuje hypotéku za účelem koupě či výstavby nemovitosti, ale lze s ní také hradit celkové rekonstrukce, přístavby či rozšíření domů. Hypotečním úvěrem lze financovat i vypořádání spoluvlastníků nemovitosti.

Neúčelovou hypotékou, která je označovaná jako americká hypotéka, lze financovat cokoli, avšak vždy musí být zajištěna nemovitostí, kterou klient vlastní.

V následující tabulce je uvedena kalkulace hypotečního úvěru od jednotlivých bank na konkrétní případ hypotečního úvěru ve výši 3 000 000 Kč s dobou splatnosti 20 let a fixací 5 let, hodnota zástavy činí 3 700 000 Kč, tudíž 80 % LTV. Informace jsou aktuální a byly poskytnuty poradenskou společností SMS finance.

Tabulka 7 - Srovnání hypotečních úvěrů dle zadaných podmínek

	LTV* (v %)	Úroková sazba (p.a.)	Fixace (let)	Splatnost (let)	Měsíční splátka (v Kč)	Měsíční náklady (v Kč)	Náklady na zprac. (v Kč)	RPSN (v %)
Česká spořitelna	80	1,99 %	5	20	15 202,-	0	6 400,-	2,08
Hypoteční banka	80	1,99 %	5	20	15 162,-	0	1 900,-	2,04
MONETA	80	2,09 %	5	20	15 305,-	0	1 500,-	2,14
Komerční banka	80	1,99 %	5	20	15 162,-	0	8 900,-	2,06
UniCredit Bank	80	2,19 %	5	20	15 448,-	0	9 300,-	2,27
Equa bank	80	2,09 %	5	20	15 305,-	0	4 200,-	2,15
Raiffeisen bank	80	2,25 %	5	20	15 534,-	0	1 900,-	2,30
mBank	80	2,09 %	5	20	15 305,-	0	3 800,-	2,15
Sberbank	80	1,89 %	5	20	15 058,-	0	5 900,-	1,98

Zdroj: vlastní zpracování dle interních informací

*LTV je zkratka z anglického pojmu „Loan to value“ a vyjadřuje poměr mezi výší úvěru a hodnotou nemovitosti určené k zástavě. Udává se v procentech a čím je jeho hodnota nižší, tím je úvěr pro banku méně rizikový pro případ, kdy by bylo nutné realizovat prodej zastavené nemovitosti. ČNB doporučuje bankám, aby LTV nad 90 % mělo maximálně 5 % nově poskytnutých úvěrů. Většina bank se tohoto doporučení důsledně drží a některé z nich úvěry nad 90 % vůbec nenabízí. Obvyklé hranice LTV jsou do 80 % a 80 až 90 %. Rozdíl mezi úrokovou sazbou na úvěr s LTV do 80 % a 80 až 90 % může být až 0,5 % p.a.

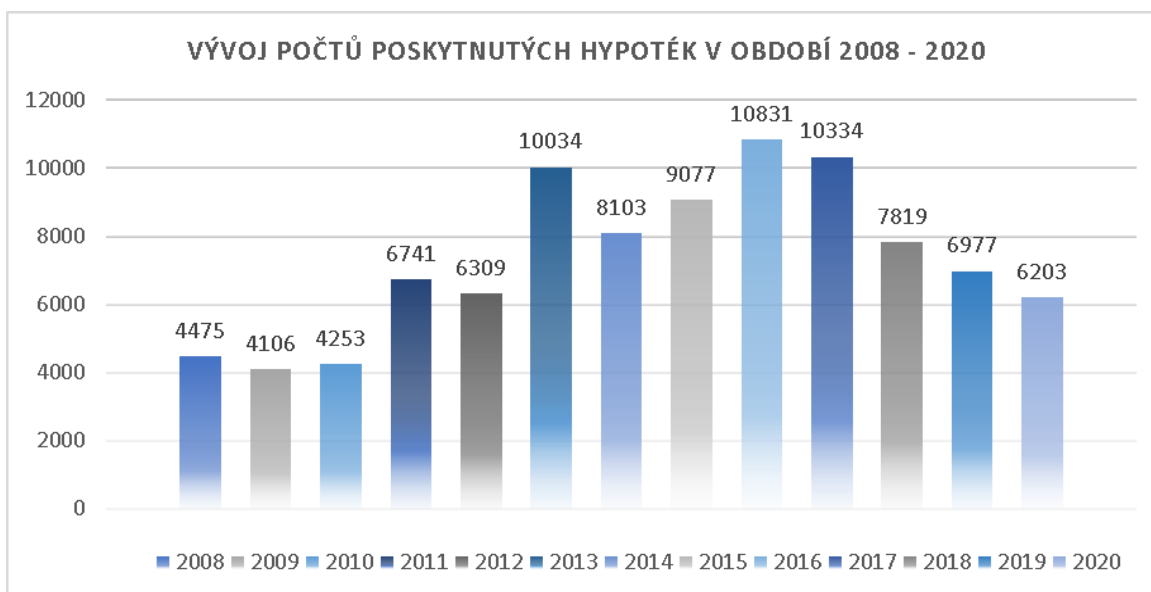
Nejlepší úrokovou sazbu a RPSN má aktuálně Sberbank a naopak nejhůře vychází ze srovnání Raiffeisenbank. Nutno však podotknout, že se nabídky jednotlivých bank každý měsíc mění a u některých z nich se mohou klienti dostat na ještě lepší úrokovou sazbu v případě splnění určitých podmínek. Například UniCredit Bank nabízí 5letou fixaci s LTV 80 % ve výši 1,89 % p.a. v případě, že si u ní klient založí běžný účet a sjedná si pojištění schopnosti splácet.

Podle vyjádření zástupců oslovených bank je v poskytování hypotečních úvěrů v České republice vysoce konkurenční prostředí umocněné skutečností, že cca 75 % všech poskytnutých hypotečních úvěrů je zprostředkováno finančními poradci. Jejich velkou výhodou je dokonalý přehled o podmínkách jednotlivých bank a možnost srovnání na jednom místě. Podle zástupce Gepard Finance, který patří k největším hráčům na trhu hypotečních úvěrů s produkcí více než 15 miliard korun v roce 2020, jejich klienti nejvíce oceňují ochotu poradců přijet za nimi kdykoliv včetně víkendů. Finanční zprostředkovatelé jsou schopni klientovi připravit tu nejlepší nabídku odpovídající jeho potřebám. *„Někdo preferuje nejlepší cenu, jiný zase maximální částku úvěru a další například nízkou administrativní náročnost a rychlé jednání. Podle toho mu doporučíme tu nejlepší banku, ve které potom úvěr vyřídíme“* říká Vojtěch Prokop, majitel franšízy.

4.4 Dopady koronavirové situace na poskytování úvěrů

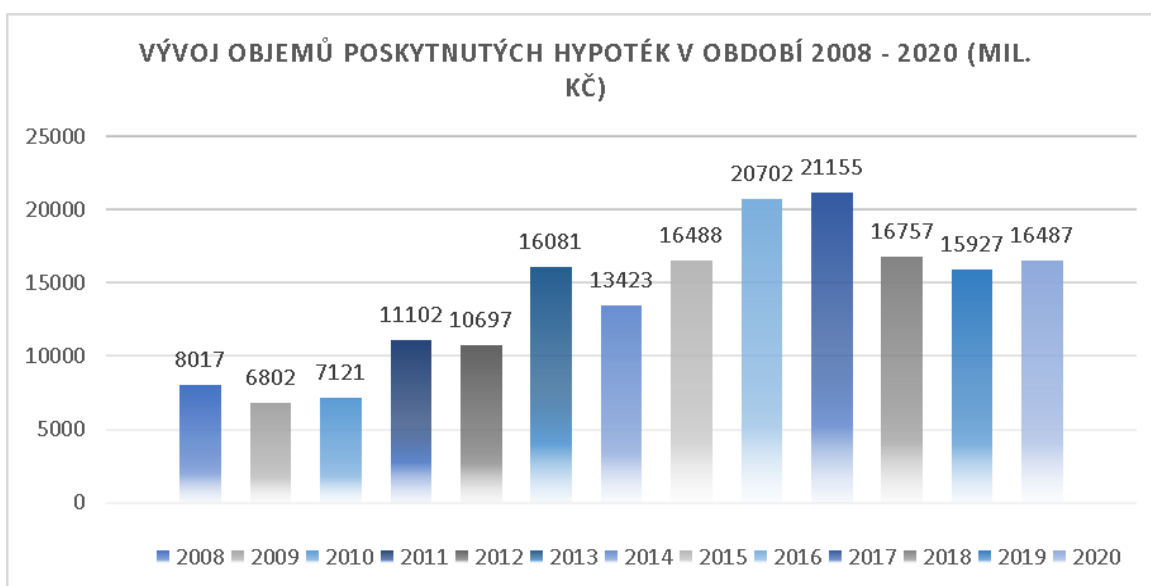
Na základě předběžných odhadů byl rok 2020, zejména jeho druhá polovina, výborným rokem co do objemu poskytnutých úvěrů, pandemii koronaviru navzdory. Za tímto výsledkem stojí několik faktorů, které umocnily zájem o investice do nemovitostí a potažmo produkci hypoték. Jedním z klíčových bylo zrušení daně z nabytí nemovitosti, ke kterému došlo 25.9.2020 zákonem č. 386/2020 Sb., a to zpětně pro vklady povolené katastrům nemovitostí od 1.12.2019. Dalšími důvody zvýšeného zájmu o vlastní bydlení byly nízké úrokové sazby a rozvolnění podmínek ČNB v podobě zrušení dluhových limitů označovaných zkratkami DTI (z anglického „Debt to Income“) tedy poměr celkového zadlužení proti celkovému ročnímu čistému příjmu, který neměl překročit devítinásobek) a DSTI ("Debt Service To Income"), který vyjadřuje poměr mezi měsíčními splátkami všech úvěrů včetně nově žádaného úvěru k celkovému čistému měsíčnímu příjmu. A nakonec i převis poptávky a nekončící růst cen nemovitostí (Hypindex.cz)

Obrázek 1 - Produkce hypoték v měsíci květnu za období 2008 až 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Fincentrum Hypoindex

Obrázek 2 - Produkce hypoték v měsíci květnu za období 2008 až 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Fincentrum Hypoindex

Pozn.: Od března do června 2020 probíhala v ČR 1.vlna epidemie COVID-19.

Počet poskytnutých hypoték byl cca o 9 % nižší než v předchozím roce, ale zvýšila se průměrná částka poskytnutého úvěru o více než 16 % na 2,65 mil. Kč (Fincentrum Hypoindex)

Pandemie s sebou však přinesla některé důležité změny s dopady na spotřebitelské úvěry a jejich poskytovatele.

4.4.1 Odklady splátek

Prezidium České bankovní asociace (ČBA) v polovině března 2020 doporučilo členským bankám umožnění odkladu splátek úvěrů svým klientům, kteří byli negativně ovlivněni pandemií koronaviru a o odklad sami požádali. Banky se s tímto doporučením ztotožnily. Následně se odklady splátek staly součástí zvláštního zákona č. 177/2020 Sb., který byl rychle přijat a nabyl účinnosti dne 17. 4. 2020 (ČBA).

Do doby platnosti zákona bylo přijato a zpracováno 230 tisíc žádostí, s tím, že naprostá většina byla vyřízena kladně. Pokud se stalo, že banka žádosti nevyhověla, bylo zpravidla důvodem nesplnění podmínek dle zákona. Zájem o odklad splátek byl enormní. Banky musely prakticky během týdne reagovat a nastavit své systémy pro příjem žádostí o odklad splátek. Přesto se bankám zdařilo reagovat velmi rychle (ČBA).

Banky odhadují, že přibližně 10 % klientů, kteří u nich mají vedený úvěr, požádalo o odklad splátek. Celkově z odložených splátek úvěrů se jednalo z 65 % o spotřebitelské úvěry, z 25 % o hypotéky a z 5 % o podnikatelské úvěry, ostatní nelze zařadit do těchto kategorií (ČBA).

Data k 10. 7. 2020 ukazují, že celkem byla odložena splatnost přes 340 tisíc úvěrů s celkovou hodnotou více než 428 miliard Kč (statistiky ČNB).

4.4.2 Omezené obory financování

Ekonomické dopady pandemie se výrazným způsobem týkají jen části hospodářství, především oblasti cestovního ruchu, tedy cestovních kanceláří, leteckých společností, ale také hotelů, restaurací a barů. Zaměstnanci těchto zasažených odvětví dnes s největší pravděpodobností na bankovní úvěry nedosáhnou.

Banky totiž přijaly opatření, kterými omezily nebo dokonce znemožnily poskytování úvěrů žadatelům s příjmy pocházejícími z těchto zasažených ekonomických sektorů. Chrání tím spotřebitele před neschopností splácet úvěry, ale hlavně samy sebe před problémy s nesplácenými úvěry.

Následující tabulka prezentuje přehled akceptovaných příjmů dle jednotlivých ekonomických sektorů.

Tabulka 8 - Limitované ekonomické sektory podle typu příjmů

Ekonomické sektory	Zaměstnanci na dobu neurčitou	Zaměstnanci na dobu určitou	OSVČ	Příjem ze zahraničí	Typ příjmu „jiný“
Služby	NE	NE	NE	NE	NE
Cestovní ruch	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Restaurace	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Kultura	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Automotive	NE	ANO	NE	ANO	NE
Marketing/PR	NE	NE	NE	NE	ANO
Letecká doprava	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z mBank poskytnuté SMS Finance

ANO – limitace

NE – bez limitace

4.4.3 Zhoršení schopnosti lidí splácet je zatím jen nepatrné

Dle České národní banky pandemie koronaviru zatím příliš nepoznamenala schopnosti lidí splácet své půjčky u bank. Vypovídají o tom statistiky z letošního ledna, které ukazují, že české domácnosti nesplácejí úvěry za 33,2 miliardy korun, což z celkového objemu úvěrů dělá celkem 1,78 procenta. Tento výsledek je pouze o 0,12 procent horší než minulý rok (Mašek, Hospodářské noviny, 2021).

Nejvíce mají lidé problémy se splácením spotřebitelských úvěrů. U těch narostl podíl nesplácených půjček za rok o 1,2 %, a to na 5,2 %, což odpovídá částce 13,7 miliardy korun.

V případě hypoték je situace ohledně splácení o něco lepší než u spotřebitelských úvěrů, a to se přitom podílejí na celkovém dluhu domácností skoro ze tří čtvrtin. Problémy se splácením banky oznamují pouze u 0,9 % půjček. Za tímto takřka úspěchem nepochybně z části stojí možnost odkladu splátek v rámci zákonem schváleného moratoria až na 6 měsíců. Případné zhoršení v tomto směru lze očekávat od únorových dat, neboť moratorium vypršelo v říjnu loňského roku a úvěr lze prohlásit za nesplácený ve chvíli, kdy se dlužník se splácením úvěru opozdí alespoň o 3 měsíce (Mašek, Hospodářské noviny, 2021).

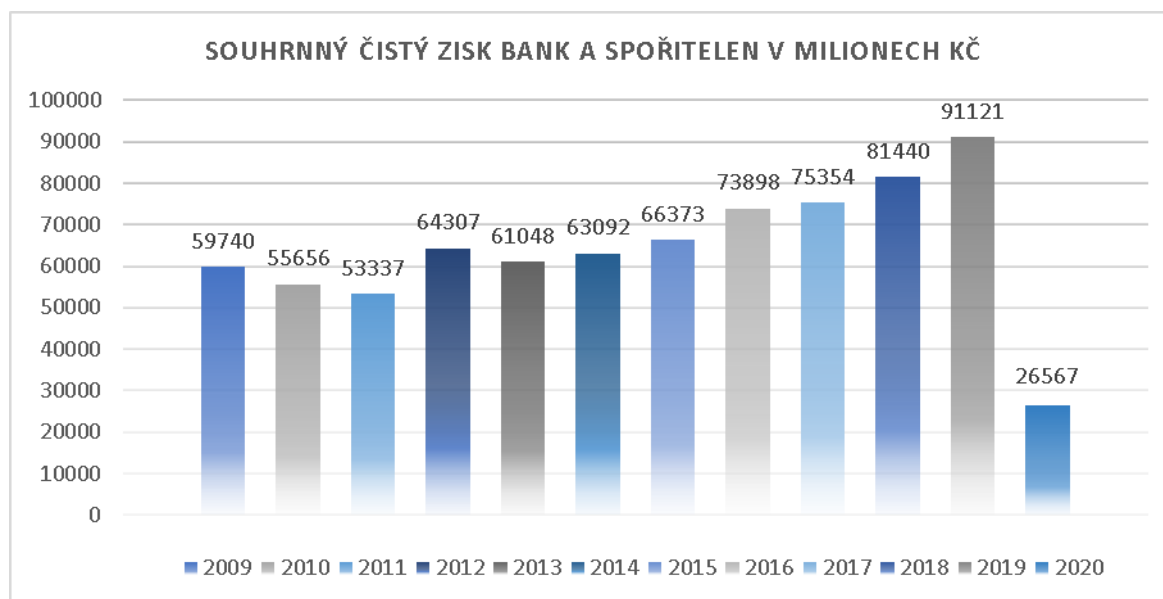
Schopnost splácet se bude dále výrazně odvíjet od vývoje nezaměstnanosti. Analytici ING Bank a ČNB předpokládají růst letošní míry nezaměstnanosti z loňských 3,6 % na 4,4 %.

4.4.4 Ziskovost bank poklesla

Pandemie koronaviru negativně ovlivnila ziskovost českých bank. Podle dat zveřejněných Českou národní bankou zisk poklesl o 31,7 miliard korun na 38,63 miliard korun, a to za pouhé tři čtvrtletí. Tento pokles je dle analytiků zapříčiněn vládou přijatými COVID opatřeními a zejména tvorbou opravných položek k úvěrům pro případ selhání v souvislosti koronavirovou krizí. Přispěl k tomu i pokles sazeb ČNB (Hospodářské noviny).

Analytik Cyrrus Tomáš Pfeiler řekl, „*Zisk bank klesl pod vlivem pandemie. S ohledem na zhoršený makroekonomický výhled přistoupily peněžní ústavy k masivní tvorbě rezerv, což se promítá do slabšího profitu. Česká národní banka snížila úroky, a finanční domy tak nyní generují nižší reinvestiční výnosy z úložek u centrální banky.*“

Obrázek 3 - Souhrnný čistý zisk bank a spořitelén v milionech Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle dat ČNB

Pozn.: Údaj za rok 2020 je uveden pouze za první pololetí roku.

4.5 Komparace bankovních a nebankovních úvěrů

K porovnání bankovních a nebankovních úvěrů byli vybráni zástupci obou typů poskytovatelů, kteří byli porovnání na základě vybraných parametrů. Z nebankovních poskytovatelů úvěrů byla ke komparaci vybrána společnost Cofidis, s.r.o. a ACEMA Credit Czech, a.s.

4.5.1 Cofidis, s.r.o.

Jedná se o mezinárodní finanční společnost, která se specializuje na poskytování spotřebitelských úvěrů na dálku, to znamená, že Cofidis poskytuje půjčky převážně online. Společnost byla založena v roce 1982 ve Francii za účelem umožnění klientům nakupovat na splátky v zásilkové společnosti 3 Suisses. Postupně začala společnost rozvíjet své aktivity, nabízením sortimentu jednoduchých produktů pro širokou veřejnost.

V České republice společnost Cofidis působí od roku 2004. Nabízí na trhu nebankovních půjček své služby obohacené výhodnými úvěrovými nabídkami, dlouhodobými zkušenostmi a profesionální péčí o klienta (cofidis.cz).

Jak již bylo zmíněno v teoretické části, nebankovní poskytovatelé musí mít od roku 2018 oprávnění k činnosti v podobě licence, kterou jim vydává ČNB na základě žádosti. Cofidis získal danou licenci od ČNB dne 16. 2. 2018 (cofidis.cz).

Tabulka 9 – Parametry Půjčky na cokoli od Cofidis

Parametr	Půjčka na cokoli
Výše úvěru	Max 1 000 000 Kč
Úroková sazba	Od 5,49 % p.a.
RPSN	Od 5,63 %
Splatnost úvěru	Od 12 do 108 měsíců
Pojištění úvěru	3 varianty pojištění
Poplatky za sjednání a vedení úvěru	ZDARMA
Poplatky za poskytnutí úvěru	ZDARMA

Zdroj: vlastní zpracování dle cofidis.cz

Podmínky získání úvěru

Klient pro získání úvěru musí:

- být občanem České republiky nebo Slovenské republiky s trvalým pobytem v ČR,
- být starší 18 let,
- doložit své příjmy,
- být bez negativního zápisu v registrech dlužníků,
- mít bankovní účet a platný telefonický kontakt.

4.5.2 ACEMA Credit Czech, a. s.

Jedná se o ryze českou akciovou společnost, která působí na trhu nebankovních poskytovatelů od roku 2000. V roce 2018, získala licenci od České národní banky. ACEMA poskytuje pouze úvěry zajištěné nemovitostí. Společnost se pyšní faktem, že od doby založení obsloužila již 17 tisíc klientů, kterým poskytla finanční prostředky přesahující 6 miliard korun. Sama ACEMA se považuje za poskytovatele nejvýhodnějších nebankovních úvěrů na trhu.

Tabulka 10 - Parametry Půjčky na cokoli od ACEMA

Parametr	Půjčka na cokoli
Výše úvěru	Max 8 000 000 Kč
Úroková sazba	VIP sazba 9,9 % p.a./19,9 % p.a.
RPSN	Neuvádí
Splatnost úvěru	Od 12 do 240 měsíců
Pojištění úvěru	Nenabízí
Poplatek za správu úvěru	349 Kč měsíčně
Poplatek za poskytnutí úvěru	5 % z poskytnuté částky
Poplatek za VIP sazbu	4 % z poskytnuté částky
Poplatek za posouzení vhodnosti zástavy	5 000 Kč
Poplatek za podání návrhu do KN (2x)	4 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě vyžádané indikativní nabídky a dle sazebníku na www.acema.cz

4.5.3 Vyhodnocení podmínek srovnávaných bankovních a nebankovních poskytovatelů

Z provedeného průzkumu mezi čtyřmi bankovními a dvěma nebankovními poskytovateli spotřebitelských úvěrů na cokoli se dá konstatovat, že podmínky nebankovních poskytovatelů nemusí být vždy výrazně horší než podmínky bank, čehož důkazem je nabídka od Cofidis.

Naopak podmínky společnosti ACEMA jsou v porovnání s těmi bankovními velmi nestandardní a pro klienta nevýhodné. Poskytování spotřebitelských úvěrů zajištěných zástavním právem k nemovitosti se v bankovním prostředí vůbec nevyužívá s výjimkou hypotečních úvěrů. Mimo jiné i z důvodu požadavku na přiměřenost hodnoty zástavy vůči hodnotě poskytnutého úvěru. Úvěry zajištěné nemovitostí představují pro poskytovatele výrazně nižší riziko, což je zohledněno v nižší úrokové sazbě. To se však rozhodně netýká úvěrů od Acemy, jejichž úroková sazba je přibližně 2x vyšší než v případě srovnávaných bank, které nabízejí úvěry zcela bez zajištění. Kromě vysoké úrokové sazby má ACEMA v sazebníku řadu neobvyklých poplatků např. poplatek za VIP sazbu, poplatek za rezervaci zdrojů, který se v některých bankách používá pouze u kontokorentních úvěrů ve výši okolo 0,5 % z nečerpané části úvěru. Také poplatky za poskytnutí a správu úvěru jsou oproti

bankovním poskytovatelům neúměrně vysoké. Na druhou stranu na žádost o nabídku úvěru reagovali velmi rychle, dokonce už chtěli poslat interního odhadce k posouzení vhodnosti zástavy, ačkoliv byli upozorněni, že se jedná pouze o nezávaznou nabídku.

5 Závěr

Jak již bylo uvedeno v úvodu bakalářské práce, spotřebitelské úvěry jsou v dnešní době velmi žádaným produktem, a proto jej aktivně nabízejí bankovní i nebankovní poskytovatelé úvěrů. Změny, které přinesl zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru měly zásadní vliv na omezení počtu nebankovních poskytovatelů. Pro spotřebitele to bylo jediné dobře, protože z trhu zmizela většina poskytovatelů využívajících nekalých praktik, kteří spoléhali na neznalost žadatelů a jejich tíživou ekonomickou situaci.

To však neznamená, že na trhu ubyla konkurence, ba právě naopak. Požadavky regulátora na větší transparentnost nabízených podmínek a boj o klienta s dobrou splátkovou morálkou vytvořily vysoce konkurenční prostředí. Banky si začaly přetahovat klienty s nabídkou konsolidací dříve poskytnutých úvěrů za lepších podmínek, z čehož začali profitovat klienti a také zprostředkovatelé úvěrů.

Rozdíly mezi nabídkami bankovních poskytovatelů jsou dnes poměrně malé, což dokládá průzkum provedený v praktické části bakalářské práce. Na pokles úrokových marží a tlak na rušení poplatků z důvodu udržení konkurenceschopnosti banky reagují prodejem doplňkových produktů, jako je například pojištění schopnosti splácet. Chrání tím své klienty proti výpadkům příjmů určených ke splácení půjček a zajišťují si dodatečný příjem z provizí, o které se dělí s pojišťovnami.

Mezi nebankovními poskytovateli však klienti mohou i dnes narazit na společnosti, které se na webových stránkách chlubí nejvýhodnějšími podmínkami, zatímco skutečnost je zcela odlišná, jak ukazuje srovnání v další části práce. Každý žadatel o spotřebitelský úvěr by si měl důkladně prostudovat smlouvu, obchodní podmínky a sazebník poplatků ještě dříve, než podepíše smlouvu o úvěru. A pokud se mu zdají být podmínky složité a nepřehledné, měl se podívat po jiném poskytovateli. Na trhu jich je stále dost.

6 Seznam použitých zdrojů

ACEMA Credit Czech. *Půjčka na cokoli* [online]. 2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.acema.cz/spotrebitelske-pujcky/pujcka-na-cokoliv-konsolidace>

AKTUÁLNĚ.CZ. *Zadlužení Čechů vzrostlo na 2,52 bilionu korun. Mohou za to hlavně úvěry na bydlení* [online]. 2020 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/crif-dluh-obyvatel-cr-vzrostl-o-143-miliard-na-2-52-bilionu/r~9aca73d0e6a611eab408ac1f6b220ee8/>

BANKY.CZ. *Progresivní splácení hypotéky* [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/hypotecni-slovník/progresivni-splaceni-hypoteky/?ref=copy>

COFIDIS. *Půjčka Cofidis* [online]. 2021 [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://www.cofidis.cz/pujcka-cofidis/>

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE [online]. 2020 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://cbaonline.cz/>

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE. *Anti-covid opatření bankovního sektoru* [online]. Anti-covid opatření bankovního sektoru, 2020 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://cbaonline.cz/anti-covid-opatreni-bankovniho-sektoru>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Dohled nad finančním trhem* [online]. 2021 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Finanční trhy* [online]. 2021 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *O ČNB* [online]. 2021 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Statistika* [online]. 2021 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/statistika/>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Tomáš Nidetzký: Nebankovní poskytovatelé úvěrů musí mít nově licenci* [online]. 2017 [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/vlog-cnb/Tomas-Nidetzky-Nebankovni-poskytovatele-uveru-musi-mit-nove-licenci/

ČSOB. *Půjčky* [online]. 2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/lide/pujcky>

DTEST, *Finance: Pojištění schopnosti splácet* [online]. 2015 [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: https://www.dtest.cz/clanek-4128/finance-pojisteni-schopnosti-splacet?fbclid=IwAR3tvys7BYUaVsBS2zYinv56jGoWj-TqV_oKpge9PP-NMXinxXD8Xx_Y

- DVOŘÁK, Petr. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2001. Praktické příručky (Linde). ISBN 80-7201-310-6.
- FINANCE.CZ. *Kam plyne zisk 78 miliard Kč z českých bank?* [online]. 2020 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/496071-kdo-vlastni-ceske-banky/>
- FINEXPERT.CZ. *Úvěrové registry v Česku* [online]. 2008 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://finexpert.e15.cz/uverove-registry-v-cesku>
- HELLO BANK. *Půjčky* [online]. 2021 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.hellobank.cz/pujcky/na-cokoliv>
- HYPINDEX. *Hypotéky* [online]. 2021 [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.hypindex.cz/rubrika/hypoteky/>
- KALABIS, Zbyněk. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
- KOVÁČ, Stanislav. *Typy splácení a kdy lze ušetřit na úrocích*. Hypoteční Info [online]. 2018 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.hypotecni.info/typy-splaceni-a-kdy-lze-usetrit-na-urocich/>
- MAŠEK, Adam. *Banky mohou být klidnější. Schopnost lidí splácet půjčky se zhoršila jen nepatrně* [online]. 2021 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66894490-banky-mohou-byt-klidnejsi-schopnost-lidi-splacet-pujcky-se-zhorsila-jen-nepatrne>
- MONETA MONEY BANK. *Půjčky a úvěry* [online]. 2021 [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/>
- PODNIKATEL.CZ. *Jaký je rozdíl mezi bankovní a nebankovní půjčkou?* [online]. 2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/pr-clanky/jaky-je-rozdil-mezi-bankovni-a-nebankovni-pujckou/>
- PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1180-1.
- UNICREDIT BANK. *Úvěry* [online]. 2021 [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.unicreditbank.cz/cs/obcane.html#Uvery>
- ZÁKON Č. 145/2010 Sb., *Zákon o spotřebitelském úvěru*. In: . ročník 2010.
- ZÁKON Č. 177/2020 Sb., *Zákon o některých opatřeních v oblasti splácení úvěrů v souvislosti s pandemií COVID-19*. In: . ročník 2020.
- ZÁKON Č. 21/1992 Sb., *Zákon o bankách*. In: . ročník 1992.
- ZÁKON Č. 257/2016 Sb., *Zákon o spotřebitelském úvěru*. In: . ročník 2016.

ZÁKON Č. 386/2020 Sb., *Zákon, kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, a mění a zrušují další související právní předpisy.* In: . ročník 2020.

ZATLOUKAL, Jiří. *Úvěrové registry v Česku.* FinExpert [online]. 2008 [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://finexpert.e15.cz/uverove-registry-v-cesku>

ŽEHROVÁ, Jana. *Finance.* Česká zemědělská univerzita v Praze, 2014. ISBN 978-80-213-2440-4.